

RAPORT O STANIE GMINY ŁOMAZY

2023

www.lomazy.pl

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Ogólna charakterystyka gminy	4
3.1. Informacje finansowe, inwestycyjne oraz mienie gminne.....	8
3.2. Działalność inwestycyjna	18
3.3. Fundusz sołecki	23
3.4. Mienie komunalne	23
4. Realizacja uchwał Rady Gminy	25
5. Realizacja strategii i programów	34
6.1. Pomoc społeczna i wsparcie dla rodzin	38
6.2. Edukacja	45
6.3. Kultura.....	47
7. Pozostała działalność	52
8. Podsumowanie.....	65

1. Wstęp

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Wójt Gminy Łomazy przedstawia raport o stanie Gminy Łomazy za 2023 rok.

Wprowadzona w 2018 roku nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym nakłada na Wójta Gminy obowiązek przedstawienia Radzie Gminy raportu o stanie gminy w terminie do 31 maja roku następnego. Raport podsumowuje działalność Wójta w roku poprzednim. Jak stanowią zapisy ustawy raport obejmuje w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Dokument zwany Raportem jest przedkładany Wysokiej Radzie, ale też wszystkim mieszkańcom. Raport o stanie gminy zawiera dane demograficzne, aktywność gospodarczą, wskaźniki bezrobocia, a także dane finansowe dotyczące ubiegłego roku wraz z informacją na temat zrealizowanych inwestycji.

Raport stanowi podsumowanie głównych wydarzeń, osiągnięć oraz wyzwań, które miały miejsce w ciągu minionego roku. Jest to także okazja do refleksji nad postępami, jakie udało się osiągnąć oraz do identyfikacji obszarów wymagających dalszych działań i rozwoju.

Rok 2023 był dla naszej gminy czasem intensywnej aktywności, podejmowania ważnych decyzji mających wpływ na jej rozwój i zaangażowania w rozwój infrastruktury oraz usług publicznych mających na celu poprawę jakości życia naszej społeczności. W trakcie minionych dwunastu miesięcy wiele się wydarzyło, a działania podejmowane przez władze lokalne, społeczność lokalną miały istotny wpływ na życie mieszkańców oraz kształtowanie przyszłości naszej gminy.

Kontynuowaliśmy wysiłki w zakresie inwestycji mających bezpośredni wpływ na codzienne życie. Przeznaczaliśmy znaczące środki na rozbudowę oraz modernizację istniejącej infrastruktury, tworząc tym samym lepsze warunki życia dla mieszkańców oraz podnosząc atrakcyjność naszej gminy jako miejsca do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Przeprowadziliśmy modernizację istniejących dróg oraz budowę nowych, aby poprawić dostępność i bezpieczeństwo komunikacyjne mieszkańców. Inwestowaliśmy w modernizację placówki oświatowej zapewniając naszym dzieciom lepsze warunki nauki i rozwoju. Przeprowadziliśmy inwestycje w systemy zaopatrzenia w wodę, kanalizację aby zapewnić mieszkańcom wygodne i bezpieczne warunki życia. Nasze inwestycje były ukierunkowane na realne potrzeby mieszkańców i miały na celu poprawę jakości ich życia oraz stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju naszej społeczności. Jest to zaledwie część naszych działań, ponieważ jesteśmy zdecydowani kontynuować nasze wysiłki w celu dalszego rozwoju i doskonalenia naszej gminy.

W niniejszym raporcie skupimy się na kluczowych działaniach, takich jak rozwój infrastruktury, ochrona środowiska, wsparcie społeczności lokalnej. Przedstawiamy osiągnięcia oraz inicjatywy podejmowane w tych obszarach.

Jesteśmy przekonani, że Raport ten będzie cennym źródłem informacji dla wszystkich zainteresowanych rozwojem naszej gminy oraz będzie stanowił punkt wyjścia do dalszych dyskusji i działań mających na celu budowanie lepszej przyszłości dla nas wszystkich.

Zakres niniejszego opracowania zawiera przekrój działalności Wójta Gminy w 2023 roku.

2. Ogólna charakterystyka gminy

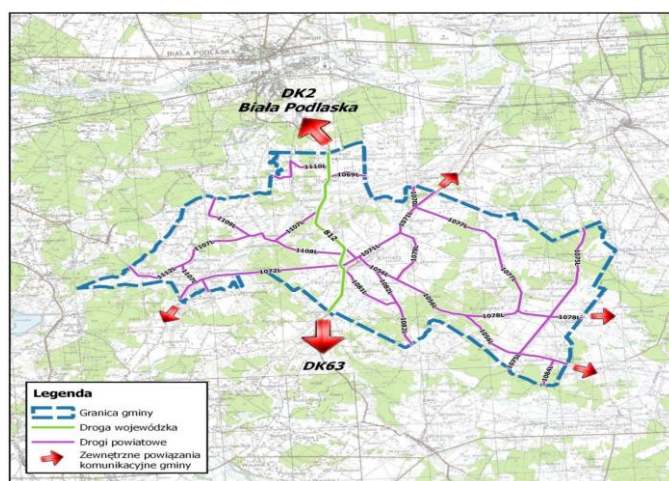
Gmina Łomazy położona jest w powiecie bialskim, w północno-wschodniej części województwa lubelskiego na obszarze tzw. Zakłęśłości Łomaskiej. Gmina Łomazy graniczy z ośmioma gminami: Biała Podlaska, Drelów, Komarówka Podlaska, Piszczac, Rossosz, Sosnówka, Tucznia i Wisznice.

W skład administracyjny gminy wchodzi 19 sołectw: Bielany, Burwin, Dubów, Huszcza Druga, Huszcza Pierwsza, Jusaki- Zarzeka, Kopytnik, Koszoły, Krasówka, Korczówka, Kozły, Lubenka, Łomazy I, Łomazy II, Stasiówka, Studzianka, Szymanowo, Wola Dubowska oraz Wólka Korczowska. Powierzchnia gminy zajmuje obszar 181,8 km².

Gmina liczy 4 851 mieszkańców, w tym 2 446 to kobiety, a 2 405 to mężczyźni. W okresie od początku do końca 2023 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 64 osoby, w tym o 5 kobiet i 59 mężczyzn. W 2023 r. liczba zgonów w porównaniu z rokiem poprzednim jest większa o 2 osoby, natomiast liczba urodzeń jest niższa o 14. Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa. W granicach gminy na dzień 31 grudnia 2021 r. funkcjonowało 2 102 gospodarstw rolnych, zajmując 85% powierzchni gminy. Powierzchnia wód na terenie gminy wynosi 201 ha, natomiast lasy i grunty leśne zajmują 4 588 ha.

Najważniejszym ciągiem komunikacyjnym stanowiącym istotne powiązanie zewnętrzne gminy Łomazy jest droga wojewódzka nr 812 klasy głównej ruchu przyspieszonego. Droga ta pełni funkcję połączenia ponadlokalnego z ośrodkiem miejskim – Białą Podlaską oraz z drogami wyższej kategorii, tj. drogą krajową nr 2 relacji Świecko (gr. państwa z Niemcami) – Terespol (gr. państwa z Białorusią) oraz drogą krajową nr 63 relacji Węgorzewo (gr. państwa z Rosją) – Sławatycze (gr. państwa z Białorusią). Długość drogi nr 812 na terenie gminy Łomazy wynosi ok. 11,9 km. W centralnej części gminy droga ta funkcjonuje jako obwodnica miejscowości Łomazy zapewniając głównemu ośrodkowi gminy dobre połączenie komunikacyjne przy minimalizowaniu oddziaływania na występującą tam zabudowę. Powiązania zewnętrzne gminy zapewniają również drogi powiatowe nr:

- 1071L – łącząca Łomazy z gminą Piszczac oraz docelowo DK nr 2,
- 1078L – łącząca Łomazy z gminą Tucznia oraz docelowo DW nr 816,
- 1056L – łącząca Łomazy z gminą Tucznia oraz docelowo DK nr 63,
- 1072L - łącząca Łomazy z gminą Komarówka oraz docelowo DW nr 813.

Sieć dróg publicznych w gminie Łomazy pod względem funkcjonalnym jest dobrze rozwinięta. Drogi gminne publiczne w znacznej mierze umożliwiają powiązanie większości obszarów funkcjonalnych z drogami

wyższej kategorii, ich układ jest optymalnym uzupełnieniem dróg powiatowych oraz drogi wojewódzkiej. Problemem jest niestety niewielka ilość dróg gminnych utwardzonych.

Drogi powiatowe

Przez obszar gminy Łomazy przebiega 20 dróg powiatowych o łącznej długości w obszarze gminy ok. 107 km. Zgodnie z wykazem dróg powiatowych prowadzonych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Białej Podlaskiej łączna długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej wynosi ok. 74,5 km, natomiast długość dróg o nawierzchni nieutwardzonej (gruntowej) wynosi ok. 32,5 km. Układ dróg powiatowych dobrze świadczy o powiązaniach komunikacyjnych gminy Łomazy z sąsiednimi jednostkami. Poniższa tabela przedstawia wykaz dróg powiatowych w obszarze gminy Łomazy.

Lp.	Numer drogi	Klasa techniczna	Przebieg drogi	Długość - km		
				Ogółem	twarda	gruntowa
1	1056L	Z	KODŃ - TUCZNA - BOKINKA PAŃSKA - STASIÓWKA - ŁOMAZY	13,47	13,47	0
2	1069L	L	ORTEL KSIĄŻĘCY - DUBÓW	2,121	2,121	0
3	1070L	D	DOKUDÓW - DR. POW. 1071L	1,56	0,02	1,54
4	1071L	Z	ORTEL KRÓLEWSKI - ŁOMAZY	7,282	7,282	0
5	1072L	Z	ŁOMAZY - KOLEMBRODY - WISKI	8,973	8,973	0
6	1075L	L	DR. POW. 1068L - WYCZÓŁKI - HUSZCZA - WISZNICE	10,59	4,295	6,295
7	1076L	D	PUHARY - TUCZNA	1,197	0	1,197
8	1077L	L	DR. POW. 1071L - HUSZCZA	9,926	5,383	4,543
9	1078L	L	DR. POW. 1056L - HUSZCZA - ZASCIANEK	6,125	6,125	0
10	1079L	D	STUDZIANKA - LUBENKA	4,052	2,129	1,923
11	1080L	L	PRZEJŚCIE PRZEZ ŁOMAZY	2,108	2,108	0
12	1081L	L	ŁOMAZY - KOŁONIA WISZNICE	6,635	1,925	4,71
13	1082L	D	DR. POW. 1056L - NADATKI	4,505	0	4,505
14	1084L	L	STASIÓWKA - ZESZCZYŃKA - MOTWICA	1,84	1,84	0
15	1105L	L	ROSSOSZ - KOZŁY	0,882	0,882	0
16	1107L	L	BIELANY - KRASÓWKA - KOZŁY	10,437	10,437	0
17	1108L	L	ŁOMAZY - OSTRÓWEK	3,71	1,71	2
18	1109L	L	JANÓWKA - KRASÓWKA	3,765	1,3	2,465
19	1110L	D	WÓŁKA DUBOWSKA - MICHAŁÓWKA	4,535	2,111	2,424
20	1112L	L	WITOROŻ - KORCZÓWKA	3,26	2,415	0,845
Razem:				107,0	74,5	32,5

Drogi gminne

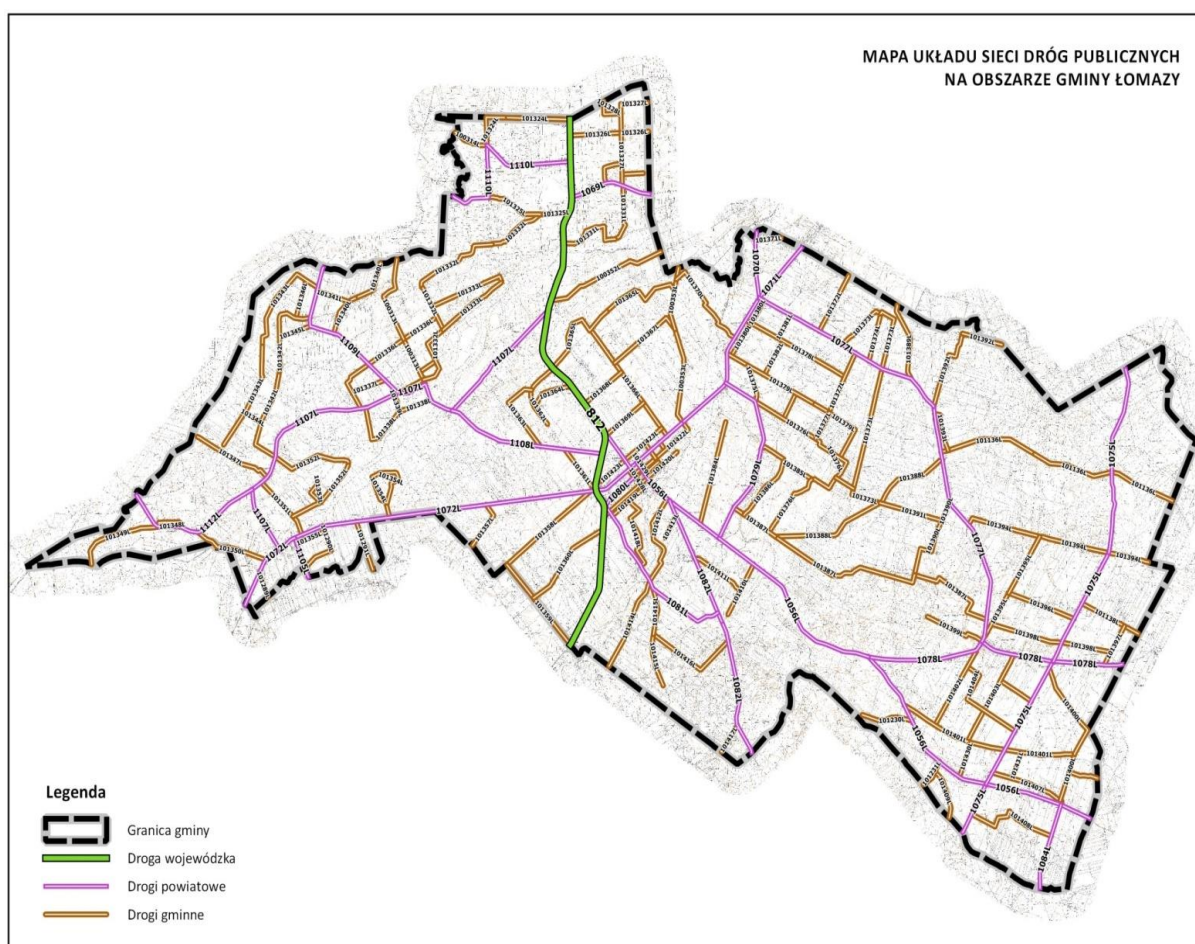
Drogi gminne publiczne oraz drogi wewnętrzne stanowią podstawową sieć drogową gminy niezbędną do obsługi zapotrzebowania komunikacyjnego lokalnej społeczności oraz zapewnienia powiązań jednostki z drogami wyższej kategorii. Pomimo faktu, iż drogi gminne są najniższą kategorią dróg publicznych, zazwyczaj o parametrach dostosowanych do drogi klasy dojazdowej lub lokalnej, to stanowią największy procent udziału w długości dróg publicznych w gminie. Sieć dróg gminnych publicznych zgodnie z rejestrem numerów dróg gminnych zlokalizowanych na terenie województwa lubelskiego dla gminy Łomazy obejmuje

119 dróg, o łącznej długości ok. 200 km. Stan sieci dróg gminnych według raportu rocznego kierowanego do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad przedstawia poniższa tabela (stan na 31.12.2023 r.).

Klasa dróg	Suma długości i powierzchni		Suma długości i powierzchni według rodzaju nawierzchni											
	Długość	Powierzchnia	twarda						gruntowa					
	ogółem	ogółem	w tym:						ogółem					
			ulepszona				nieulepszona		wzmocniona żwirem, żużlem itp.				naturalna (z gruntu rodzimego)	
			bitumiczna		kostka		tłuczniowa							
	km	tys.m ²	km	tys.m ²	km	tys.m ²	km	tys.m ²	km	tys.m ²	km	tys.m ²	km	tys.m ²
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
L	200,18	903,970	17,218	124,658	0,191	0,510	1,510	7,150	181,261	771,652	16,989	42,930	164,272	728,722

Drogi powiatowe przebiegające przez Gminę Łomazy

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę do celów konsumpcyjnych odbywa się w większości z wodociągu gminnego. Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec 2023 roku wynosiła 210,4 km. Istniało na dzień 31 grudnia 2023 r. 1450 przyłączy do sieci wodociągowej.

W przypadku sieci kanalizacyjnej długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 8,30 km. Do sieci kanalizacyjnej przyłączonych było 333 gospodarstwa. Ścieki w miejscowości Łomazy są odprowadzane do gminnej

oczyszczalni ścieków, w pozostałych miejscowościach funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz szamba. Na dzień 31 grudnia 2023 r. istniało 207 przydomowych oczyszczalni ścieków. W porównaniu do roku 2022 ilość przydomowych oczyszczalni ścieków nie zmieniła się. Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada 17% mieszkań.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. było zarejestrowanych 149 podmioty gospodarcze. W 2023 roku zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, 9 nowych przedsiębiorców, są to głównie zakłady usługowe: usługi budowlane, placówki handlowe, usługi transportowe, mechanika pojazdowa. Niewielki procent działalności gospodarczej to działalność wytwórcza dotycząca min. produkcji drewna budowlanego, stolarki drzwiowej i okiennej oraz mebli. W 2023 r. wyrejestrowano 3 przedsiębiorców. Wyrejestrowani przedsiębiorcy to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których przedmiotem działalności były usługi budowlane.

W 2023 roku na terenie Gminy Łomazy liczba osób bezrobotnych wynosiła 119 (o 14 mniej niż w 2022 roku), w tym 49 kobiet (o 16 mniej niż w 2022 r.) i 70 mężczyzn (o 2 więcej niż w 2022 r.). 16 bezrobotnych (o 4 więcej niż w 2022 r.), w tym 8 kobiet i 8 mężczyzn miało prawo do zasiłku, 64 to osoby długotrwale bezrobotne (tyle samo co w 2022 r.)

Struktura wiekowa bezrobotnych:

- od 18 do 24 lat – 22 osoby,
- od 25 do 34 lat – 30 osób,
- od 35 do 44 lat – 32 osób,
- od 45 do 54 lat – 24 osób,
- od 55 do 59 lat – 7 osób,
- od 60 do 64 lat – 4 osoby.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych w 2023 r. Wójt Gminy zawarł i realizował z Powiatowym Urzędem Pracy w Białej Podlaskiej 2 umowy o zorganizowanie stażu na okres 6 miesięcy dla osób bezrobotnych skierowanych przez Starostę:

- a) z Funduszu Pracy – 1 osoba;
- b) Projekt „Aktywacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska (I)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 1 osoba;
- c) na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych – 1 osoba.

W Gminie Łomazy funkcjonują następujące jednostki budżetowe:

- Urząd Gminy Łomazy,
- Zespół Placówek Oświatowych w Łomazach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach,
- Gminny Klub Malucha w Łomazach,
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Dubowie,
- Gminny Zakład Usług Komunalnych w Łomazach.

W gminie funkcjonują następujące instytucje kultury:

- Gminny Ośrodek Kultury w Łomazach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach.

3. 1. Informacje finansowe, inwestycyjne oraz mienie gminne

Dochody ogółem

48 113 681,00 zł

wykonane w 2023 r.

+44,82%

do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

9 918,30 zł

wykonane w 2023 r.

+46,85%

do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

5 128,60 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

4 789,70 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

1 576,69 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Łomazy w 2023 roku były środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych. Wpływy w kwocie 17 025 269,74 zł stanowiły 35,39% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 78,10% wszystkich wpływów. Dużym źródłem dochodów własnych Gminy Łomazy w 2023 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 2 011 348,00 zł i generowały 4,18% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z usług, wpływy z podatku od nieruchomości oraz wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw, wykonane odpowiednio w wysokości 1 261 040,40 zł, 1 134 012,68 zł i 711 239,29 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Łomazy w 2023 roku

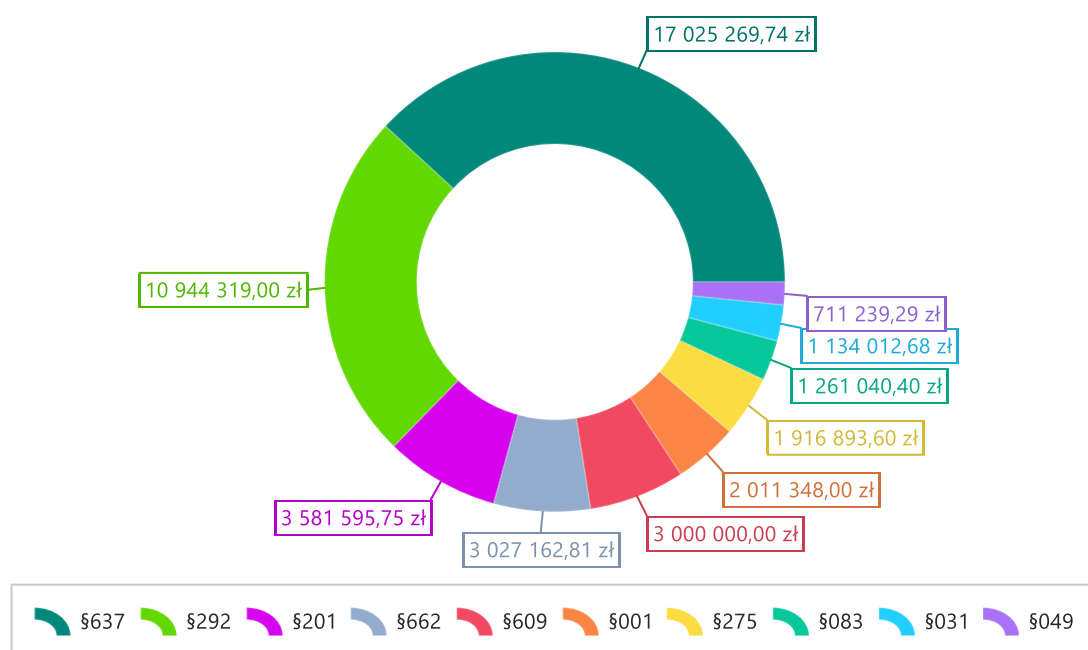

Tabela 1: Dochody Gminy Łomazy w 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	17 025 269,74
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	10 944 319,00
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	3 581 595,75
662	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	3 027 162,81
609	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	3 000 000,00

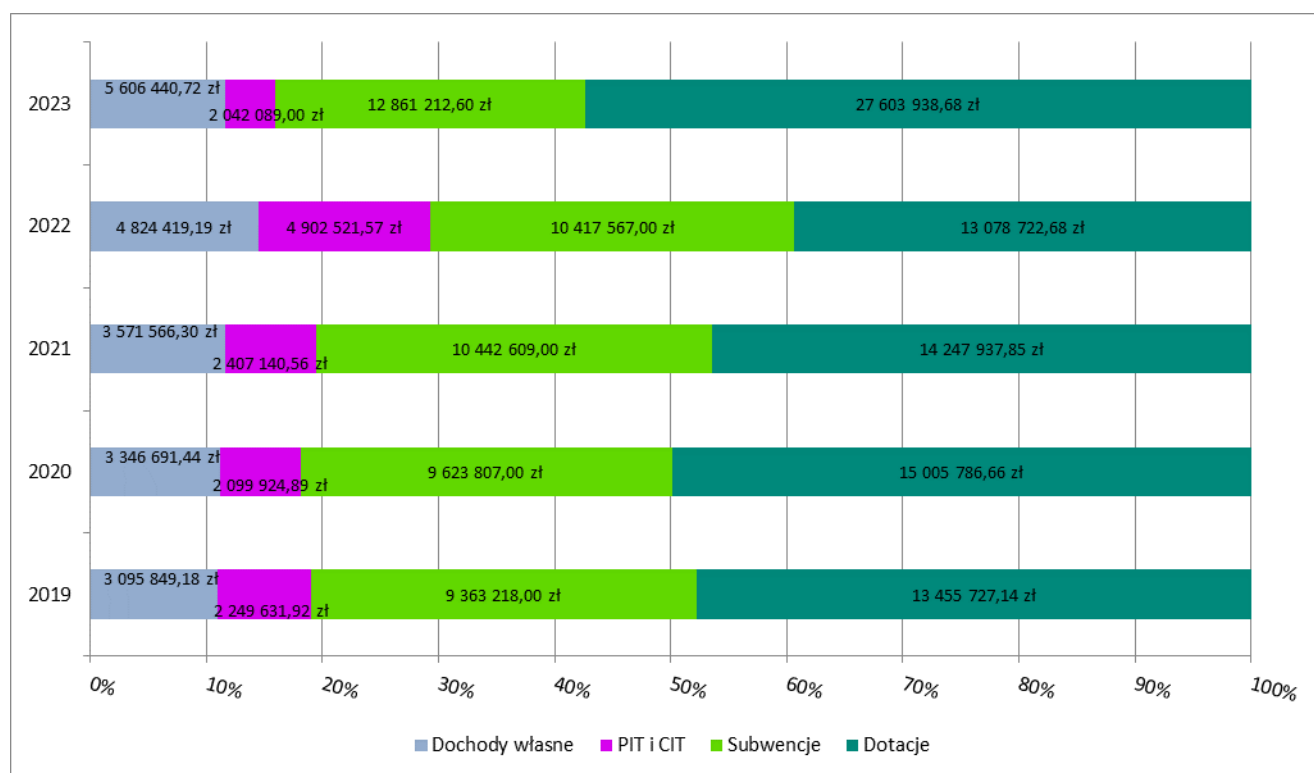
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	2 011 348,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 916 893,60
083	Wpływy z usług	1 261 040,40
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	1 134 012,68
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	711 239,29
032	Wpływy z podatku rolnego	642 366,34
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	484 272,65
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	368 936,26
097	Wpływy z różnych dochodów	258 449,98
033	Wpływy z podatku leśnego	249 119,80
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	170 878,04
084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	165 528,35
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	153 670,07
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	146 074,96
067	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	132 264,50
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	111 837,00
663	Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	100 000,00
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	79 451,63
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	57 866,34
628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	57 400,00
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	55 538,96
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	35 494,15

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
092	Wpływy z pozostałych odsetek	35 323,55
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	30 741,00
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	30 377,32
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	25 278,50
244	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	19 563,00
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	18 149,71
633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	15 319,18
041	Wpływy z opłaty skarbowej	12 038,00
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	9 154,48
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	7 505,62
069	Wpływy z różnych opłat	6 501,06
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	5 610,00
269	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	3 680,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	2 901,20
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	2 221,29
043	Wpływy z opłaty targowej	1 692,00
231	Dotacja celowa otrzymana z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	1 500,00
232	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	1 500,00
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	1 176,34
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	528,45
047	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	450,00
046	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	440,00
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez	0,00

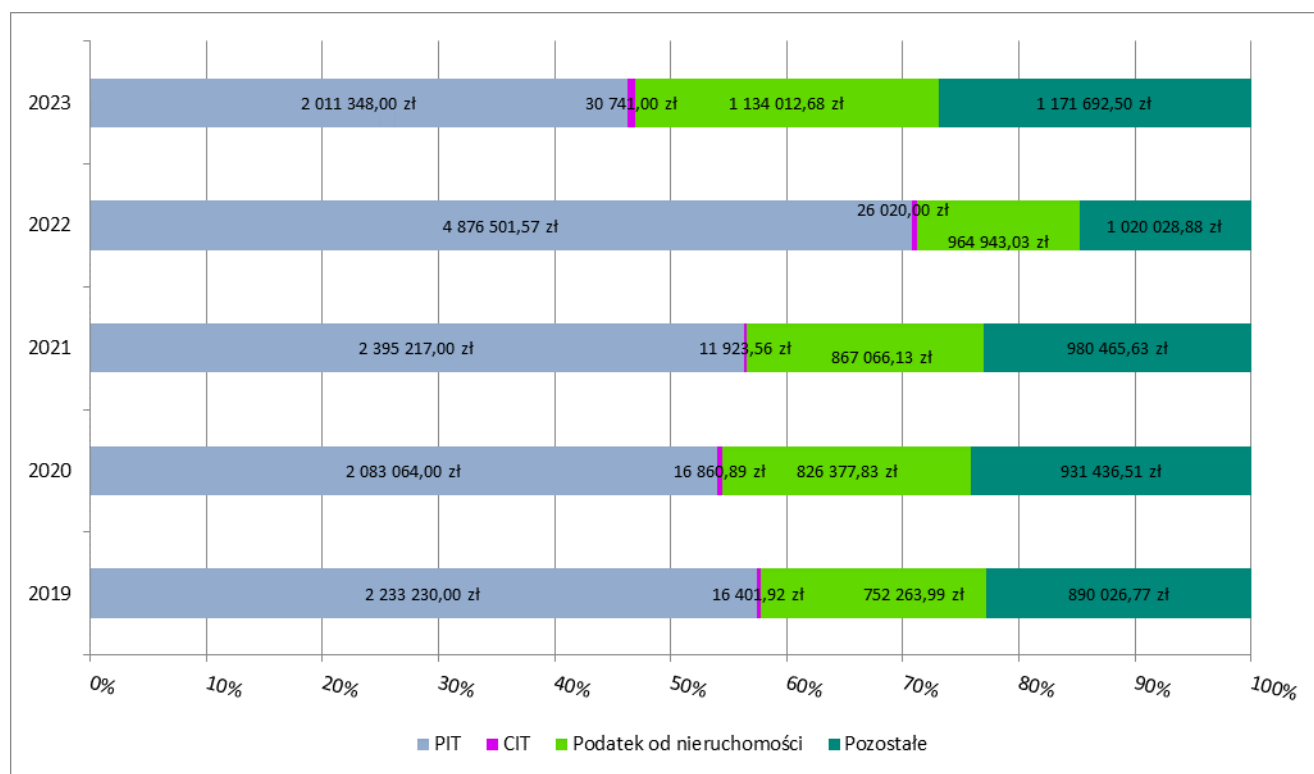
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
	jednostki samorządu terytorialnego	
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	0,00
	Razem	48 113 681,00

Wykres 2: Dochody Gminy Łomazy wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Łomazy wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 511 523,97 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 72 513,20 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

48,27%

+ 39,69 pp.
do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Łomazy w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne.

Wartość wykonanych dotacji bez środków pochodzących z budżetu środków europejskich w 2023 roku wyniosła 23 225 151,73 zł.

Wydatki ogółem

52 258 361,40 zł

wykonane w 2023 r.

+55,90%

do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

10 772,70 zł

wykonane w 2023 r.

+58,08%

do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

4 569,64 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

6 203,06 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

2 279 044,60 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

4 344 139,83 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2023 roku Gmina Łomazy najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu transportu i łączności. Wykonano je na poziomie 22 604 333,11 zł, co stanowiło 43,25% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach oświaty i wychowania. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 8 748 009,26 zł, co stanowiło 16,74% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu rolnictwa i łowiectwa zrealizowano na poziomie 6 440 402,03 zł, co stanowiło 12,32% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej wykonano w wysokości 4 003 105,13 zł, co stanowiło 7,66% wydatków Gminy, natomiast w ramach gospodarki mieszkaniowej wydatkowano 3 098 677,16 zł, co stanowiło 5,93% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Łomazy zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 8 680 839,76 zł. Natomiast dochody otrzymała z następujących tytułów: subwencji oświatowej na poziomie 4 716 655,00 zł, rezerwy subwencji ogólnej na nagrody specjalne z okazji 250. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej na poziomie 64 605,60 zł, dotacji na zadania oświatowe na poziomie 260 312,13 zł, środków z Funduszu Pomocy na dodatkowe zadania w zakresie oświaty na poziomie 45 678,96 zł oraz pozostałych dochodów własnych związanych z realizacją zadań oświatowych na poziomie 489 584,34 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową oraz pozostałymi dochodami pozyskanymi w zakresie oświaty stanowiło 64,24%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Łomazy zrealizowała inwestycje na kwotę 27 091 059,66 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 23 225 151,73 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 85,73%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Łomazy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki Gminy Łomazy w 2023

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
600	Transport i łączność	22 604 333,11
801	Oświata i wychowanie	8 748 009,26
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 440 402,03
750	Administracja publiczna	4 003 105,13
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 098 677,16
855	Rodzina	2 141 635,01
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 348 130,62
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 087 019,53
852	Pomoc społeczna	1 006 361,37

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	538 673,26
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	302 005,06
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	290 590,02
757	Obsługa długu publicznego	155 318,62
926	Kultura fizyczna	142 348,37
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	82 137,60
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	76 139,00
851	Ochrona zdrowia	74 869,36
710	Działalność usługowa	71 300,44
758	Różne rozliczenia	30 527,00
720	Informatyka	15 375,00
630	Turystyka	1 404,45
752	Obrona narodowa	0,00
	Razem	52 258 361,40

Zadłużenie Gminy Łomazy

4 162 500,00 zł

na koniec 2023 r.

+98,69%

do roku 2022

Zadłużenie na mieszkańca

858,07 zł

na koniec 2023 r.

+101,47%

do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-4 144 680,40 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

2 711 544,60 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

8,65%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

155 318,62 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 roku wzrosła z poziomu 2 095 000,00 zł do poziomu 4 162 500,00 zł. Należy zauważyć, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji, a także pozyskanych środków zewnętrznych.

3.2. Działalność inwestycyjna

W 2023 roku Gmina Łomazy realizowała przedsięwzięcia inwestycyjne, mające na celu zaspokojenie potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Środki finansowe przeznaczone zostały na inwestycje w infrastrukturę drogową, wodno-kanalizacyjną, turystyczną, przebudowę budynków gminnych oraz i inne działania.

Dotacje i środki na inwestycje w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 23 279 290,64 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 23 225 151,73 zł, co stanowi 99,77% realizacji planu.

W 2023 roku wydatki inwestycyjne zostały przeznaczone na następujące przedsięwzięcia:

- **Gospodarka wodno-ściekowa**

Modernizacja i budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Łomazy - (inwestycja realizowana z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych).

Wartość inwestycji to 4 756 227,32 zł, w tym dofinansowanie 3 800 000,00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych. Realizacja projektu zakładała zmodernizowanie Stacji Uzdatniania Wody, której zakres obejmował remont instalacji technologii stacji uzdatniania wody, w tym automatyki, montaż instalacji fotowoltaicznej, wymianę zestawu hydroforowego, wymiana złożeń do filtracji wody, budowę 3-iego zbiornika wyrównawczego w celu zgromadzenia większego zapasu wody oraz budowę 2 stacji podwyższenia wody. W ramach inwestycji wykonano także zmodernizowanie 6 przepompowni oraz rozbudowę kanalizacji przy ul. Polnej.

- **Transport i łączność**

Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę chodnika przy drodze wojewódzkiej Nr 812 w Dubowie oraz w Łomazach (pomoc rzeczowa udzielona Województwu Lubelskiemu). Wartość zadania 4 370,00 zł.

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej (dróg powiatowych) na terenie Gminy Łomazy. Wartość zadania 1 969 794,62, w tym dofinansowanie 1 925 546,60 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych. Inwestycja polegała na przebudowie drogi powiatowej na odcinku blisko 1,3 km w miejscowości Wola Dubowska. Gmina Łomazy na czas trwania projektu przejęła zarządzanie drogą powiatową.

Budowa drogi powiatowej nr 1056L i 1078L wraz z budową chodnika dla pieszych w miejscowości Huszcza. Wartość zadania 11 146 192,69 zł, w tym dofinansowanie 7 125 000,00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych. Pozostała kwota to wkład własny Powiatu Bialskiego i Gminy Łomazy. Inwestycja zakładała przebudowę 6 km drogi oraz budowę 2 km chodnika w Huszczy Pierwszej i Huszczy Drugiej. W ramach przebudowy drogi przebudowano skrzyżowanie przy świetlicy w Huszczy Drugiej, poprawiając tym samym bezpieczeństwo kierowców i pieszych. Gmina Łomazy na czas trwania projektu przejęła zarządzanie drogą powiatową

Budowa zatoki postojowej przy Szkole Podstawowej w Huszczy. Wartość zadania 54 237,51 zł.

Przebudowa drogi powiatowej 1107L. Wartość zadania 3 826 980,44 zł, w tym 2 162 357,86 zł dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, pozostałe środki pochodzą z Powiatu Bialskiego i Gminy Łomazy. Wykonane prace to pierwszy etap dotyczący przebudowy drogi, obejmujący odcinek ponad 2 km na odcinku od drogi wojewódzkiej 812 w stronę Krasówki. Gmina Łomazy na czas trwania projektu przejęła zarządzanie drogą powiatową.

Przebudowa drogi nr 1107L wraz z budową chodnika w miejscowości Krasówka i Korczówka. Wartość zadania 55 000,00 zł. W ramach projektu wykonano Program Funkcjonalno-Użytkowy w celu ubiegania się o środki zewnętrzne na inwestycję. Gmina uzyskała dofinansowanie na prowadzenie inwestycji w latach 2024-2025 i przejęła zarządzanie drogą powiatową.

Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej nr 101342L w miejscowości Korczówka. Wartość przedsięwzięcia 195 004,20 zł. W ramach dotacji celowej w kwocie 100 000,00 zł ze środków budżetu z Województwa Lubelskiego została zmodernizowana droga dojazdowa do gruntów rolnych o długości 1 km w Korczówce z kruszywa łamanego, to był I etap prac. Dokumentacja została wykonana decyzją mieszkańców ze środków z funduszu sołeckiego m. Korczówka.

Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej nr 101343L i nr 101344L. Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji na budowę drogi gminnej Korczówce. Wartość zadania 4 920,00 zł.

Budowa drogi gminnej w Łomazach (ul. Cicha). Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji na budowę drogi gminnej. Opracowanie projektu zostało wydłużone z powodu podjęcia działań uregulowania własności działki pod drogą. Wartość zadania 6 230,00 zł.

Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej nr 100353L ul. Dokudowska w miejscowości Łomazy. Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji na budowę drogi gminnej. Wartość zadania 19 999,80 zł.

Modernizacja (przebudowa) drogi gminnej nr 101358L ul. Ścianka w miejscowości Łomazy. Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji na budowę drogi gminnej. Wartość zadania 24 969,00 zł.

Budowa drogi gminnej w miejscowości Studzianka - działka nr 839. Zadanie polegało na wykonaniu dokumentacji na budowę drogi gminnej. Wartość zadania 10 000,00 zł.

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej (dróg gminnych i wewnętrznych) na terenie Gminy Łomazy. Inwestycja o wartości 4 231 685,10 zł realizowana z dofinansowaniem w kwocie 4 174 723,14 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych polegała na budowie dróg gminnych: ul. Polnej, Grzybowej, Kirkuckiej, dróg wewnętrznych w Łomazach oraz dróg gminnych w Korczówce i Dubowie.

Zakup piaskarki. Wartość zadania 13 300,00 zł. Sprzęt został przekazany do Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Łomazach.

- **Gospodarka gruntami i nieruchomościami**

Nabycie gruntów w wyniku zamiany z przeznaczeniem na budowę Centrum Integracji Społeczno-Kulturalnej w miejscowości Jusaki-Zarzeka. Wartość zadania 11 206,19 zł.

- **Informatyka**

Cyfryzacja usług publicznych w Dolinie Zielawy. Wydatek w kwocie 15 375,00 zł dotyczył przygotowania dokumentacji oraz wniosku w ramach projektu partnerskiego.

- **Urzędy gmin**

Gmina Łomazy - gminą bez barier. Zadanie w kwocie 205 431,64 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 136 281,09 zł z PFRON polegało na wykonaniu podjazdu dla osób z niepełnosprawnością przy Urzędzie Gminy, pętli indukcyjnej oraz wykonanie strony internetowej gminy z przeznaczeniem dla osób o szczególnych potrzebach.

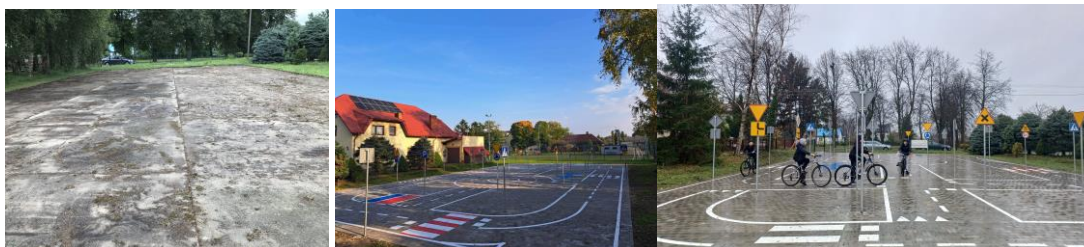

Cyfrowa Gmina. Zadanie w kwocie 32 051,94 zł z dofinansowaniem 26 500,00 zł. Wydatki związane z realizacją projektu grantowego pn. „Cyfrowa Gmina” - środki z EFRR przekazane w formie grantu przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Zakupiono nowy serwer i sprzęt informatyczny do Urzędu Gminy Łomazy.

Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w miejscowości Łomazy. Zadanie dotyczyło przygotowania dokumentacji projektowej termomodernizacji Urzędu Gminy w kwocie 71 340,00 zł.

- **Oświata i wychowanie**

Doposażenie szkoły w miejscowości Łomazy w zakresie edukacji komunikacyjnej poprzez montaż stacjonarnego miasteczka rowerowego. Wartość zadania 134 707,00 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 54 485,00 zł z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Rozbudowa systemu monitoringu w Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach. Zadanie w kwocie 14 600,10 zł z przeznaczeniem na montaż kamer i poprawy bezpieczeństwa uczniów.

- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**

Wykonanie oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Łomazy. Wartość zadania 23 525,00 zł. Wykonane zostały nowe lampy w miejscowościach: Jusaki-Zarzeka, Wola Dubowska, Dubów.

- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**

Ocieplenie budynku świetlicy wiejskiej w Stasiówce oraz wykonanie opaski elewacyjnej wokół budynku. Wartość zadania 16 000,00 zł.

Wykonanie altany przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Bielany. Wartość zadania 13 400,00 zł.

Budowa budynku Centrum Integracji Społeczno-Kulturalnej. Wartość zadania 43 025,00 zł. W 2023 roku gmina opracowała projekt budowlany, studium wykonalności oraz złożyła wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Funduszy UE dla Lubelskiego.

Zakup i montaż klimatyzacji w budynku świetlicy-remizy w miejscowości Kozły. Wartość zadania 10 996,20 zł.

Gmina dodatkowo przygotowywała dokumentację techniczną, dokumenty strategiczne oraz koncepcje działań, które zostaną wykorzystane do realizacji projektów z zakresu mieszkalnictwa, ochrony środowiska, edukacji i rozwoju instytucjonalnego.

3.3. Fundusz sołecki

W 2023 roku w budżecie gminy wyodrębniono **fundusz sołecki** w kwocie **446 324,73 zł**, z czego zrealizowano wydatki na łączną kwotę **438 454,67 zł**. Plan wykonano w 98,24%.

W ramach funduszu sołeckiego zrealizowano następujące przedsięwzięcia

Remont dróg – 300 788,75 zł,

Działalność kulturalna – 17 144,38 zł,

Wypożyczenie świetlic – 97 930,79 zł,

Wypożyczenie remiz – 6 635,71 zł,

Wypożyczenie stadionu - 7 955,04 zł,

Wypożyczenie placu zabaw – 8 000,00 zł.

3.4. Mienie komunalne

Samorząd Gminy Łomazy dysponował na dzień 31 grudnia 2023 r. gruntami o powierzchni 284,3524 ha. W 2023 roku do zasobów gminnych przybyły nieruchomości przejęte na podstawie decyzji Starosty Białskiego Nr BP/2/2023 z dnia 31 marca 2023 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod projektowany pas drogowy w związku z budową drogi gminnej nr 1110L w Woli Dubowskiej:

- 326/1 o pow. 0,0214 ha o wartości 9 981,30 zł;
- 129/2 o pow. 0,0012 ha o wartości 559,70 zł;
- 130/2 o pow. 0,0032 ha o wartości 3 506,88 zł;
- 328/1 o pow. 0,0103 ha o wartości 3 423,00 zł;
- 329/1 o pow. 0,0107 ha o wartości 11 726,12 zł;
- 137/2 o pow. 0,0050 ha o wartości 1 662,00 zł;
- 386/1 o pow. 0,0028 ha o wartości 386,00 zł;
- 385/8 o pow. 0,0060 ha o wartości 2 551,00 zł;
- 182/2 o pow. 0,0210 ha o wartości 9 901,08 zł;
- 183/5 o pow. 0,0059 ha o wartości 1 378,59 zł;
- 407/3 o pow. 0,0064 ha o wartości 1 495,41 zł;
- 398/1 o pow. 0,0013 ha o wartości 612,92 zł;
- 254/8 o pow. 0,0099 ha o wartości 3 290,00 zł;
- 139/2 o pow. 0,0040 ha o wartości 1 328,89 zł;
- 138/2 o pow. 0,0041 ha o wartości 1 362,11 zł;
- 181/2 o pow. 0,0079 ha o wartości 2 625,00 zł;
- 378/1 o pow. 0,0028 ha o wartości 386,40 zł;
- 377/1 o pow. 0,0082 ha o wartości 1 131,60 zł;
- 254/6 o pow. 0,0177 ha o wartości 6 377,00 zł

Wartość ww. działek o łącznej powierzchni 0,1498 ha określono na łączną kwotę 63 685,00 zł.

Z zasobów gminnych na podstawie decyzji nr BP/8/23 z dnia 05.09.2023 r. działka o nr. ewid. 873/2 przeszła na własność Powiatu Bialskiego.

Na podstawie protokołu uzgodnień z dnia 21.02.2023 r., a następnie aktu notarialnego, Gmina Łomazy przeniosła na rzecz osób fizycznych prawo własności nieruchomości oznaczonej jako działka nr. ewid. 212/2 o pow. 0,4427 ha, zaś osoby fizyczne przeniosły na rzecz Gminy Łomazy prawo własności nieruchomości oznaczonej jako działka nr. ewid. 130 o pow. 0,3811 ha.

Na podstawie umowy darowizny AN NR 4828/2023 z dnia 04.07.2023 r. działka o nr. ewid. 1241/9 położona w obrębie Łomazy I, o powierzchni 0,1812 ha przeszła na własność Skarbu Państwa – Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie w celu budowy budynku Posterunku Policji w Łomazach.

Działki o nr. ewidencyjnym: 1492/4 o pow. 0,0228 ha i 1492/5 o pow. 0,2265 ha, położone w obrębie Łomazy I na podstawie aktu notarialnego zostały wniesione w formie aportu do spółki SIM KZN Południowe Podlasie sp. z o.o.

Sposób zagospodarowania gruntów w gminie przedstawia się następująco:

1) w bezpośrednim zarządzie gminy znajduje się 281,5397 ha w tym: grunty wydzierżawione stanowią 8,8802 ha, a przekazane w użytkowanie i wieczyste użytkowanie 0,4799 ha,

2) w trwały zarząd przekazane są następujące nieruchomości:

- dz. nr ewid. 1128/1, 1128/2, 1130/1, 1131, 1133, 1143, 1267, 1266/6, 1549/6, 1549/7, 1549/8 w miejscowości Łomazy I o pow. 2,2080 ha przekazane Zespołowi Placówek Oświatowych w Łomazach;
- dz. nr ewid. 252 w miejscowości Dubów o pow. 0,6047 ha przekazana Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnemu w Dubowie.

Dochody z mienia

W 2023 roku pozyskano dochody z tytułu (kwoty netto):

- 1) dzierżawy gruntów mienia komunalnego – 19 812,22 zł,
- 2) oddania gruntów w użytkowanie – 450,00 zł,
- 3) oddania gruntów w użytkowanie wieczyste – 1 176,34 zł,
- 4) dzierżawy obwodów łowieckich – 13 227,75 zł,
- 5) wpływów ze sprzedaży składników majątkowych – 9 682,93 zł,
- 6) najmu mieszkań – 43 714,66 zł,
- 7) najmu lokali użytkowych – 85 671,26 zł,
- 8) najmu garaży i pomieszczeń gospodarczych – 5 516,48 zł,
- 9) najmu świetlic wiejskich – 2 935,67 zł.

Na dzień 31.12.2023 roku nie wystąpiły zaległości z tytułu bezumownego korzystania z gruntów.

Budynki i lokale

Na dzień 31.12.2023 roku Gmina Łomazy posiadała 54 budynki: w tym, szkoły, urząd, świetlice wiejskie, remizy, budynki gospodarcze i 23 mieszkania komunalne (14 mieszkań wynajętych).

23 czerwca 2023 roku Wójt Gminy Łomazy podpisał akt notarialny z Krajowym Zasobem Nieruchomości w sprawie powołania Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej oraz wniesienia udziałów w kwocie 3 mln zł pozyskanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Blok powstanie w centrum Łomaz na działce dawnego PSZOK.

4. Realizacja uchwał Rady Gminy

W 2023 r. Rada Gminy Łomazy obradowała na 8 sesjach i 8 posiedzeniach wspólnych Komisji Rady Gminy: Komisji Budownictwa, Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego, Komisji Kultury, Oświaty, Sportu i Opieki Społecznej, Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. W posiedzeniach uczestniczyli: Wójt Gminy, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów, Radni Powiatu Bialskiego, w tym dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały organ wykonawczy gminy udostępnił do publicznego wglądu. Obrady Rady były transmitowane. Link z nagrań zamieszczany jest na stronie BIP Urzędu Gminy Łomazy w zakładce Rada Gminy/Sesje.

Podczas posiedzeń Rada podjęła **88** uchwał, które dotyczyły spraw bieżących, takich jak:

- 1) **sprawy finansowe** dotyczące m.in. zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej, zmiany budżetu Gminy Łomazy na rok 2023, stawek podatków na 2024 rok, określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bialskiemu, udzielenia pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu z przeznaczeniem na remont chodnika w miejscowości Dubów w Gminie Łomazy; określenia zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Łomazy, zapewnienia wspólnej obsługi finansowo-księgowej i administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Łomazy, udzielenia Wójtowi

Gminy Łomazy wotum zaufania, rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Łomazy z wykonania budżetu za 2022 rok, udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Łomazy z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok, organizacji wspólnej obsługi kasowej dla samorządowych jednostek organizacyjnych Gminy Łomazy, zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łomazy w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łomazach na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, udzielenia dotacji Gminie Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyboru metody ustalenia opłaty, stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z tej opłaty, uchwalenia budżetu gminy na 2024 rok oraz wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata – uchwalono **38** uchwał;

- 2) wyrażenia zgody na przejęcie zadania publicznego z zakresu zarządzania drogą powiatową położonymi na terenie Gminy Łomazy - uchwalono **1** uchwał;
- 3) **sprawy gruntowe** dotyczące m.in. dzierżawy, najmu, wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości położonych w miejscowości i obrębie Jusaki-Zarzeka, zbywania nieruchomości stanowiących własność Gminy Łomazy, przekazanie w drodze darowizny nieruchomości – uchwalono **14** uchwał;
- 4) **sprawy organizacyjne** - uchwalono **13** uchwał;
- 5) **rozpatrzenia petycji, skargi** - uchwalono **2** uchwały;
- 6) **programy**: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2024 rok i zmiany do Programu w 2023 roku, zmian do Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Łomazy na rok 2023, Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łomazy na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łomazy na lata 2023-2029, Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży szkół z terenu Gminy Łomazy, roczny Program Współpracy Gminy Łomazy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok, Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030, przyjęcia Listy projektów realizujących cele strategiczne Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030 – **11** uchwał;
- 7) **urbanistyczne**: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy, podjęcia procedury związanej z nadaniem miejscowości Łomazy statusu miasta, przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Łomazy dotyczących nadania miejscowości Łomazy statusu miasta, przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łomazy, przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy, – **8** uchwał.

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Sposób wykonania	Uwagi
1	XXXVI/305/23	16.02.2023	w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Lub. z mocą obowiązującą od 17.01.2023 r. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 17.02.2023 r. poz. 1258	
2	XXXVI/306/23	16.02.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu z przeznaczeniem na remont chodnika w miejscowości Dubów w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
3	XXXVI/307/23	16.02.2023	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 03.03.2023 r. poz. 1570	
4	XXXVI/308/23	16.02.2023	w sprawie wyrażenia zgody na dzierżawę na okres 3 lat części nieruchomości położonej w miejscowości Huszcza Pierwsza	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
5	XXXVI/309/23	16.02.2023	w sprawie podjęcia procedury związanej z nadaniem miejscowości Łomazy statusu miasta	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
6	XXXVI/310/23	16.02.2023	w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Łomazy dotyczących nadania miejscowości Łomazy statusu miasta	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 16.02.2023 r. poz. 1224	
7	XXXVI/311/23	16.02.2023	w sprawie określenia zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Wójta Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 17.02.2023 r. poz. 1259	
8	XXXVI/312/23	16.02.2023	w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM KZN Południowe Podlasie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
9	XXXVI/313/23	16.02.2023	w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
10	XXXVI/314/23	16.02.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
11	XXXVI/315/23	16.02.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
12	XXXVI/316/23	16.02.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

13	XXXVI/317/23	16.02.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	zmieniona uchwałą XXXVII/321/23
14	XXXVII/318/23	29.03.2023	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posilek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 30.03.2023 r. poz. 2326	
15	XXXVII/319/23	29.03.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gminnej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
16	XXXVII/320/23	29.03.2023	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym części nieruchomości gruntowej będącej własnością Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
17	XXXVII/321/23	29.03.2023	w sprawie sprostowania omyłki pisarskiej w uchwale Nr XXXVI/317/23 Rady Gminy Łomazy z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
18	XXXVII/322/23	29.03.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Białskiemu	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
19	XXXVII/323/23	29.03.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XV/111/16 Rady Gminy Łomazy z dnia 23 września 2016 roku w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowo-księgowej i administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
20	XXXVII/324/23	29.03.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
21	XXXVII/325/23	29.03.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
22	XXXVII/326/23	29.03.2023	w sprawie uchylenia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie na okres do 10 lat w trybie bezprzetargowym części nieruchomości położonej w miejscowości Łomazy II	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
23	XXXVII/327/23	29.03.2023	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie na okres do 10 lat w trybie bezprzetargowym części nieruchomości położonej w miejscowości Łomazy II	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
24	XXXVIII/328/23	29.05.2023	w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendiów Wójta Gminy Łomazy uczniom szkół podstawowych z terenu Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 31.05.2023 r. poz. 3744	
25	XXXVIII/329/23	29.05.2023	w sprawie uchwalenia "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łomazy na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030"	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
26	XXXVIII/330/23	29.05.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny nieruchomości	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

27	XXXVIII/331/23	29.05.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
28	XXXVIII/332/23	29.05.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
29	XXXVIII/333/23	29.05.2023	w sprawie rozpatrzenia skargi na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomazach	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
30	XXXIX/334/23	30.06.2023	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łomazy na lata 2023-2029	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Uchwała w trakcie realizacji	
31	XXXIX/335/23	30.06.2023	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Łomazy wotum zaufania	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
32	XXXIX/336/23	30.06.2023	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Łomazy z wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
33	XXXIX/337/23	30.06.2023	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Łomazy z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
34	XXXIX/338/23	30.06.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej położonej w obrębie Łomazy II	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
35	XXXIX/339/23	30.06.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
36	XXXIX/340/23	30.06.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
37	XXXIX/341/23	30.06.2023	w sprawie organizacji wspólnej obsługi kasowej dla samorządowych jednostek organizacyjnych Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Uchwała w trakcie realizacji	
38	XXXIX/342/23	30.06.2023	w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży szkół z terenu Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Uchwała w trakcie realizacji	
39	XXXIX/343/23	30.06.2023	w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendiów Wójta Gminy Łomazy uczniom szkół podstawowych z terenu Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 07.07.2023 r. poz. 4425	
40	XXXIX/344/23	30.06.2023	w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łomazy w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	wycofano uchwałę z publikacji w Dz. Urz. Woj. Lub.	
41	XXXIX/345/23	30.06.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości z dotychczasowymi dzierżawcami	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
42	XXXIX/346/23	30.06.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu z dotychczasowym najemcą na okres do 3 lat	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
43	XL/347/23	14.07.2023	w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. "Wzmocnienie potencjału służb pozarniczych Doliny Zielawy i obwodu łuckiego" w ramach Programu Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

44	XL/348/23	14.07.2023	w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. "Cyfryzacja usług publicznych w Dolinie Zielawy" w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
45	XL/349/23	14.07.2023	w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łomazy w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 18.07.2023 r. poz. 4606	
46	XL/350/23	14.07.2023	w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie aportem do spółki pod firmą SIM KZN Południowe Podlasie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białej Podlaskiej nieruchomości będących własnością Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
47	XL/351/23	14.07.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
48	XL/352/23	14.07.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
49	XLI/353/23	29.09.2023	w sprawie trybu i sposobu powołania oraz odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.10.2023 r. poz. 5797	
50	XLI/354/23	29.09.2023	w sprawie powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
51	XLI/355/23	29.09.2023	w sprawie ustalenia regulaminu głosowania w wyborach ławników do sądów powszechnych	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
52	XLI/356/23	29.09.2023	w sprawie wyboru ławników do sądów powszechnych na kadencję w latach 2024-2027	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
53	XLI/357/23	29.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie przez Gminę Łomazy darowizny nieruchomości stanowiącej własność Wspólnoty Gruntowej Wsi Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
54	XLI/358/23	29.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie udziałów Gminy w 1/8 części nieruchomości gruntowej oznaczonej działką o nr ewid. 391 w obrębie geodezyjnym Kozły	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
55	XLI/359/23	29.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
56	XLI/360/23	29.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie na okres do 10 lat w trybie bezprzetargowym części nieruchomości położonej w obrębie geodezyjnym Łomazy II	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
57	XLI/361/23	29.09.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Łomazy w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Lub. i weszła w życie z dniem 01.09.2023 r. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.10.2023 r. poz. 5798	
58	XLI/362/23	29.09.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

59	XLI/363/23	29.09.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
60	XLI/364/23	29.09.2023	w sprawie udzielenia dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łomazach na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
61	XLI/365/23	29.09.2023	w sprawie udzielenia dotacji Gminie Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
62	XLII/366/23	30.11.2023	w sprawie uchwalenia Roczego Programu Współpracy Gminy Łomazy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6991	
63	XLII/367/23	30.11.2023	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
64	XLII/368/23	30.11.2023	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6992	
65	XLII/369/23	30.11.2023	w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjmowanej do obliczenia podatku leśnego na 2024 rok	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6993	
66	XLII/370/23	30.11.2023	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Łomazy na rok 2024	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6994	
67	XLII/371/23	30.11.2023	w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6995	
68	XLII/372/23	30.11.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/302/22 Rady Gminy Łomazy z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Łomazy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
69	XLII/373/23	30.11.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
70	XLII/374/23	30.11.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
71	XLII/375/23	30.11.2023	w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia przez Radę uchwały dotyczącej poparcia reparacji od Niemiec	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

72	XLII/376/23	30.11.2023	w sprawie zmiany uchwały XXXV/301/22 Rady Gminy Łomazy z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Łomazy w 2023 roku	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 6996	
73	XLII/377/23	30.11.2023	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty, stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwolnienia w części z tej opłaty	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Lub. i weszła w życie z dniem 01.01.2024 r. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.12.2023 r. poz. 7018	
74	XLIII/378/23	29.12.2023	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2024-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
75	XLIII/379/23	29.12.2023	uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 18.01.2024 r. poz. 572 uchwała w trakcie realizacji	
76	XLIII/380/23	29.12.2023	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomazy na lata 2023-2038	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
77	XLIII/381/23	29.12.2023	w sprawie zmian w uchwale budżetowej na 2023 r.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
78	XLIII/382/23	29.12.2023	w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
79	XLIII/383/23	29.12.2023	w sprawie przyjęcia Listy projektów realizujących cele strategiczne Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
80	XLIII/384/23	29.12.2023	w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	rozstrzygnięcie nadzorcze Nr IF-II.4131.6.2024 w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały
81	XLIII/385/23	29.12.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gminnej położonej w obrębie geodezyjnym Wola Dubowska na terenie Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
82	XLIII/386/23	29.12.2023	w sprawie wyrażenia zgody na przejęcie zadania publicznego z zakresu zarządzania drogą powiatową Nr 1107L położonej na terenie Gminy Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
83	XLIII/387/23	29.12.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/302/22 Rady Gminy Łomazy z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Łomazy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
84	XLIII/388/23	29.12.2023	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Łomazy na 2024 r.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
85	XLIII/389/23	29.12.2023	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy w Gminie Łomazy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	rozstrzygnięcie nadzorcze Nr IF-II.4131.5.2024 w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały

86	XLIII/390/23	29.12.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/301/22 Rady Gminy Łomazy z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Łomazy w 2023 r.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Lub. Ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Lub. dn. 04.01.2024 r. poz. 84	
87	XLIII/391/23	29.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Gminy Łomazy na 2024 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	
88	XLIII/392/23	29.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łomazy na 2024 r.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano	

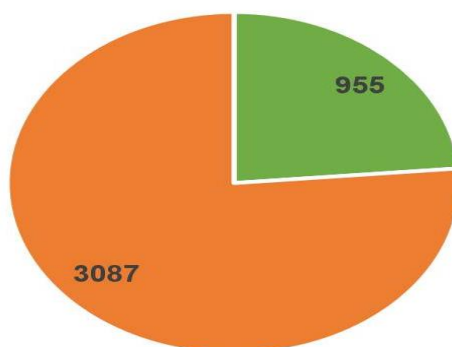
Wszystkie podjęte przez Radę Gminy uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są – w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Lubelski (Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli), a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej.

W roku 2023 do Rady Gminy Łomazy wpłynęła **1** petycja i **1** skarga. Wnioskodawcom udzielono odpowiedzi.

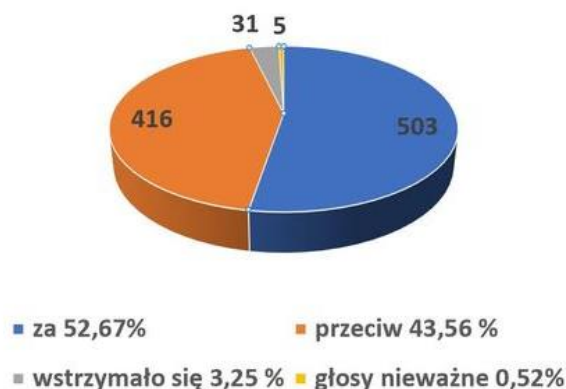
W 2023 roku Komisja Rewizyjna odbyła **3** protokołowane posiedzenia. Posiedzenia Komisji były zwoływane w formie pisemnej przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i odbyły się z zachowaniem quorum.

16 lutego 2023 r. Rada Gminy Łomazy podjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Łomazy dotyczących nadania miejscowości Łomazy statusu miasta. Od 3 marca 2023 r. do 23 marca 2023 trwały konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy. Przedmiotem konsultacji społecznych było uzyskanie opinii mieszkańców dotyczących nadania miejscowości statusu miasta, czego efektem byłaby zmiana statusu gminy Łomazy z wiejskiej na miejsko-wiejską.

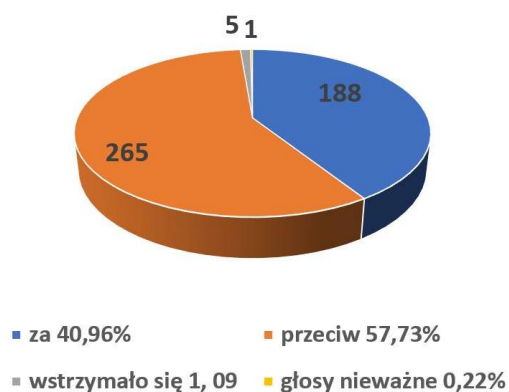
Frekwencja - 23,63 %

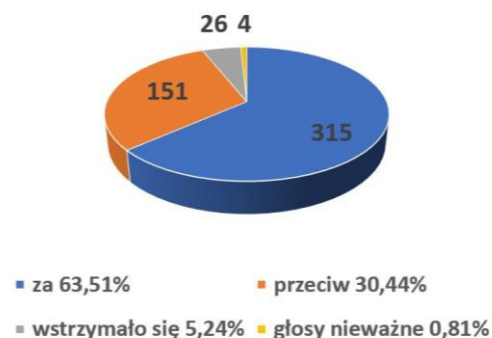
Wyniki konsultacji w Gminie Łomazy

Wyniki w miejscowości Łomazy

Wyniki w miejscowościach poza Łomazami

5. Realizacja strategii i programów

W Gminie Łomazy w 2023 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

1. Zintegrowana Strategia Rozwoju Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego „Aktywne Pogranicze”, która była wynikiem wspólnych ustaleń 12 gmin powiatu bialskiego w zakresie współpracy na rzecz rozwoju wyznaczonego obszaru funkcjonalnego. Gminami wchodzącymi w skład obszaru są: Gmina Janów Podlaski, Gmina Kodeń, Gmina Konstantynów, Gmina Leśna Podlaska, Gmina Łomazy, Gmina Piszczac, Gmina Rokitno, Gmina Sławatycze, Miasto Terespol, Gmina Terespol, Gmina Tucznia i Gmina Zalesie. W/w dokument jest podstawowym dokumentem, w którym zawarta jest długofalowa polityka lokalna, a jej opracowanie było niezbędne do stworzenia platformy współpracy, współdziałania wszystkich zainteresowanych w szczególności: samorządu, przedsiębiorców, organizacji społecznych i mieszkańców Gminy Łomazy. W Strategii zostały określone wizja i misja Gminy Łomazy, do których osiągnięcia dążymy poprzez realizację określonych działań. Opracowana strategia była wdrażana wspólnie z innymi gminami oraz indywidualnie. Mimo braku ważności dokumentu był on realizowany do czasu uchwalenia nowej strategii.

2. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030. Gmina Łomazy wspólnie z gminami wchodzącymi w skład obszaru Doliny Zielawy: Gmina Jabłoń, Gmin Milanów, Gmina Podedwórze, Gmina Rossosz, Gmina Sosnówka i Gmina Wisznice opracowała Strategię Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023-2030. Podpisane porozumienie miało na celu współpracę samorządów w zakresie przygotowania i realizacji wspólnych przedsięwzięć odpowiadających kompleksowo na potrzeby i problemy gmin w modelu współpracy zainteresowanych podmiotów publicznych, pozarządowych i gospodarczych oraz mieszkańców. Gmina Łomazy, jako lider partnerstwa prowadziła w imieniu partnerstwa procedurę wdrożenia strategii. Zostało złożone do Zarządu Województwa Lubelskiego pismo w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa lubelskiego. Po pozytywnej opinii strategia została jednogłośnie przyjęta przez Radę Gminy 29 grudnia 2023 roku. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Listy projektów realizujących cele strategiczne Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2030-2030.

3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. W Studium określa się politykę przestrzenną gminy. Stanowi ono lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Dokument stanowi akt kierownictwa wewnętrznego. Ustalenia zawarte w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego są wiążące dla Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, który jest aktem prawa miejscowego. W 2023 roku gmina rozpoczęła działania do przystąpienia do Planu ogólnego, który jest obowiązującym dokumentem planistyczny obejmującym obszar gminy, który zastąpi dotychczas obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4. Program Ochrony Środowiska na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030. Program ochrony środowiska jest dokumentem planowania strategicznego i podstawowym dokumentem zarządzania gminy w zakresie ochrony środowiska. Zawiera cele i kierunki polityki prowadzonej przez gminę i określa wynikające z nich działania. W sposób ciągły realizowany był program opieki nad zwierzętami z terenu Gminy Łomazy. W ramach ochrony środowiska gmina realizowała program usuwania azbestu z gospodarstw, folii rolniczej oraz zakup zieleni. Kilkadziesiąt nowych drzew lip zostało posadzonych w parku przy Placu Jagiellońskim oraz Zbiornikach Wodnych Łomaskiej Cegielni.

5. Gminny Program Ochrony Zabytków. Zadaniem gminnego programu opieki nad zabytkami jest określenie priorytetów gminy w odniesieniu do własnego dziedzictwa kulturowego, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, a także wskazanie działań i instrumentów niezbędnych do realizacji tej polityki w okresie czteroletnim. Obowiązek sporządzania takich

dokumentów wynika z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na samorządy nałożono obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. W Gminnej ewidencji zabytków widnieją 55 zabytki, w tym:

- 3 zabytki nieruchome wpisane do *Rejestru zabytków województwa lubelskiego*,
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w *Ewidencji zabytków województwa lubelskiego*.

W 2023 roku gmina dbała o koszenie trawy i wycinanie krzaków na cmentarzu żydowskim w Łomazach.

W 2023 roku Gmina Łomazy z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków otrzymała prawie 1,750 mln zł na renowację poniższych obiektów zabytkowych:

- Remont okien i drzwi w zabytkowym budynku poszkolnym w Burwinie - dofinansowanie 98 000,00 zł;
- Remont pokrycia dachu w Szkole Podstawowej w Huszczy - dofinansowanie 196 000,00 zł;
- Remont dachu wraz ze wzmocnieniem konstrukcji w zabytkowym budynku komunalnym w Łomazach - dofinansowanie 147 000,00 zł;
- Wymiana pokrycia dachowego na kościele parafialnym pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łomazach - dofinansowanie 686 000,00 zł;
- Wykonanie projektu wykonawczego ekspozycji macew oraz jej budowa na cmentarzu żydowskim w Łomazach - dofinansowanie 147 000,00 zł.

Dzięki dofinansowaniu z II naboru Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Gmina Łomazy otrzymała kwotę 441 000,00 zł na renowację dwóch obiektów:

- Remont zabytkowego budynku poszkolnego w Burwinie dofinansowanie 294 000 zł;
- Remont zabytkowego budynku komunalnego w Łomazach dofinansowanie 147 000 zł.

Założeniem Rządowego Programu Odbudowy Zabytków jest wsparcie samorządów w poprawieniu stanu, odbudowie i remontach obiektów zabytkowych, a tym samym poprawa ich stanu oraz zabezpieczenie przed degradacją i niszczeniem.

6. Program Gospodarki Niskoemisyjnej. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, pozwalającej osiągnąć długofalowe korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. Kluczowym elementem Programu było wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz wdrożenia nowych technologii zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Gmina wspomogła również działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie dot. informowania mieszkańców o

Programie „Czyste Powietrze”, „Mój Prąd” i „Moja Woda” o możliwości uzyskania dotacji do wymiany pieców węglowych na gazowe oraz termomodernizację budynków. W urzędzie gminy funkcjonował punkt informacyjny Programu Czyste Powietrze.

7. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łomazy. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łomazy został opracowany zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 zatwierdzonymi w dniu 3 lipca 2015 r. przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju i realizowany w ramach projektu pn. "Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łomazy", współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Program ten stanowi podstawę do podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych na zdegradowanym obszarze Gminy Łomazy wymagających szczególnego wsparcia. Ponadto umożliwi efektywne pozyskiwanie dofinansowania do projektów ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2014–2020. Zaplanowane do realizacji projekty w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji służą pobudzeniu aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców, przywrócenia estetyki i ład przestrzennego, ochrony środowiska naturalnego, zachowania dziedzictwa kulturowego, a tym samym poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych jest kompleksowym i efektywnym procesem, mającym za zadanie wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, spowodowanego koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, przy aktywnym udziale i współpracy z lokalną społecznością.

W 2023 trwały prace nad nowym dokumentem **Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Łomazy na lata 2023-2030**. Wykonano diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Gminie Łomazy, a także przeprowadzono konsultacje oraz przekazano do Zarządu Województwa Lubelskiego projekt celem zaopiniowania przed podjęciem uchwały przez radę gminy.

8. Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Łomazy na lata 2020-2035

Jest to kompleksowy dokument zawierający ocenę możliwości, plan działań oraz analizę możliwych do realizacji działań (inwestycyjnych i społecznych), jakie należy podjąć, aby w pełni wykorzystać potencjał rozwoju elektromobilności w gminie.

Strategia daje możliwość stworzenia mieszkańcom dogodnych połączeń komunikacyjnych, usprawnień z nimi związanych (ścieżki rowerowe, miejsca parkingowe, przystanki, stojaki). oraz zwiększenia udziału pojazdów elektrycznych we flotach gminnych i udział Odnawialnych Źródeł Energii w zaopatrzeniu Gminy w energię.

W 2023 r. Gmina Łomazy, jako pierwsza gmina w województwie lubelskim i szósta w Polsce podpisała porozumienie z Bankiem Ochrony Środowiska dotyczące współpracy w realizacji projektów proekologicznych, w szczególności w zakresie finansowania z grantu ELENA dokumentacji technicznej projektów inwestycyjnych. Środki z grantu ELENA, którymi dysponuje BOŚ pozwolą na sfinansowanie 90% kosztów dokumentacji technicznej koniecznej do przygotowania w ramach planowanych inwestycji ekologicznych.

6.1. Pomoc społeczna i wsparcie dla rodzin

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. W tym zakresie podejmowane są działania wspierające, zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej GOPS realizuje również działania z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o zasiłkach dla opiekunów, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o świadczeniach opieki zdrowotnej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o karcie dużej rodziny, o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, prawo ochrony środowiska, o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

1. Świadczenia pomocy społecznej

Głównymi świadczeniami pieniężnymi realizowanymi w ramach pomocy społecznej są: zasiłki stałe, okresowe oraz zasiłki celowe. Do świadczeń niepieniężnych zaliczamy: pracę socjalną, pomoc rzeczową, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, sprawienie pogrzebu, pobyt w domu pomocy społecznej, opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Łącznie ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania w 2023 roku skorzystało 81 osób (o 23 osoby więcej niż w poprzednim roku) z 53 rodzin (o 18 rodzin więcej niż 2022 r.). Łączna kwota 326.719,18 zł (wzrost o 60.104,29 zł w porównaniu do 2022 r.). Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania.

Dominujące kwestie społeczne na terenie naszej gminy: bezrobocie, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba oraz alkoholizm. Zaznaczyć należy, że zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do dochodu rodziny ubiegającej się o wsparcie z pomocy społecznej nie wlicza się świadczenia 500+, co również przyczynia się do zawyżenia wskaźnika ubóstwa w gminie.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej**Zasilek stały**

Zasilek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, której dochód na osobę jest niższy od kryterium dochodowego. Maksymalna wysokość zasiłku stałego w 2023 roku wynosiła 719,00 zł miesięcznie. Zasiłki stałe przyznano 7 osobom (spadek o 1 w porównaniu do roku 2022) na kwotę 46.164,60 zł (mniej o 6.486,56 zł). Jest to zadanie własne gminy w 100% sfinansowane z budżetu państwa.

Zasilek okresowy

Zasilek okresowy przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, w której dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 20,00 zł. W 2023 roku zasiłek okresowy przyznano 9 osobom (wzrost o 4) na kwotę 15 983,36 zł (wzrost o 1.278,36 zł). Zasiłek okresowy był finansowany z budżetu państwa.

Zasilek celowy

Zasilek celowy przysługuje osobom na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, energii elektrycznej, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Zasiłki celowe to zadanie własne gminy i w całości jest finansowane z budżetu gminy. W 2023 roku zasiłki celowe przyznano 13 osobom (wzrost o 4) na kwotę 10 336 zł (wzrost o 7.046,00 zł).

Rządowy program „Posilek w szkole i w domu”

Jest to pomoc doraźna w postaci jednego posiłku gorącego dziennie. W roku 2023 programem objęto 46 uczniów (wzrost o 13) z 18 rodzin (wzrost o 3) oraz 1 osobę dorosłą. Łączny koszt realizacji programu wyniósł 37.484,50 zł (wzrost o 11326,16 zł) w tym: 8.006,50 zł (wzrost o 2.733,66 zł) środki własne gminy i 29.478,00 zł (wzrost o 8.594,50 zł) dotacja z budżetu państwa.

Sprawienie pogrzebu

W okresie sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach sprawił pogrzeb jednej zmarłej osobie samotnej. Koszt pogrzebu wyniósł 5 200 zł. Poniesione przez Ośrodek wydatki na pogrzeb w całości zostały zrefundowane zasiłkiem pogrzebowym z ZUS oraz z masy spadkowej osoby zmarłej.

2. Zadania w ramach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane są przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym w rodzinach zastępczych przebywało 7 dzieci z 3 rodzin. Koszt pobytu wyniósł 92.658,66 zł (wzrost o 39.139,17 zł).

W ramach wspierania rodziny został zatrudniony na umowę zlecenie asystent rodziny, który świadczył pracę na rzecz 5 rodzin. Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023 r. wyniósł 21.137,75 zł (wzrost o 10.515,91 zł).

3. Świadczenia rodzinne

W ośrodku pomocy społecznej realizowane były wypłaty następujących świadczeń:

- 1) zasiłek rodzinny wraz z dodatkami;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „Becikowe”;
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium to wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko kryterium wynosi 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny z dodatkami

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2023 r. świadczenia przyznano 128 osobom (o 39 osób mniej niż w 2022 r.) na łączną kwotę 496.477,69 zł. W stosunku do 2022 roku kwota przyznanych dodatków była mniejsza o kwotę 83.459,47 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 rok życia. Na koniec 2023 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosił 215,84 zł miesięcznie i wypłacono go 87 osobom (o 4 osobom więcej niż w 2022 r.) na kwotę 217.350,88 zł (wzrost o 10.576,16 zł).

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia przysługuje matce lub ojcu, osobom na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekunowi faktycznemu dziecka. Na koniec 2023 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2.119,00 zł miesięcznie. Świadczenie wypłacono 26 osobom (wzrost o 2 osoby) na kwotę 693.393,90 zł (wzrost o 204.009,40 zł).

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce jeżeli nie otrzymuje zasiłku macierzyńskiego. Przysługuje przez okres 52 tygodni przy urodzeniu 1 dziecka i 65 tygodni przy urodzeniu dwojga i więcej dzieci. W 2023 roku wynosiło 1 000,00 zł i było przyznane 10 osobom (spadek o 4 osoby) na kwotę 54.708,80 zł (zmniejszenie o kwotę 28.255,10 zł).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje osobom, jeżeli dochód na członka w rodzinie nie przekracza 1922,00 zł, i kobieta pozostawała pod opieką medyczną od 10 tygodnia ciąży. W 2023 roku zapomogę wypłacono 18 osobom (zmniejszenie o 10 osób) na kwotę 18.000,00 zł (spadek o 10.000,00 zł).

W 2023 roku GOPS opłacał także składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za 15 osób (wzrost o 6 osób) na kwotę 87.587,96 zł (wzrost o 29.533,78 zł) i ubezpieczenie zdrowotne za 8 osób na kwotę 21 237,12 zł (wzrost o 6.664,12 zł).

4. Zadania z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Osoby, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji mają możliwość otrzymania pomocy w ramach funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł miesięcznie, przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł miesięcznie. Uprawnienia uzyskuje się jeśli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego jest bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku przyznano 19 osobom (o 2 osobom mniej niż w 2022 r.) na kwotę 85.558,66 zł (mniej o 26.152,74 zł).

W roku sprawozdawczym z dokonanych wpłat od dłużników alimentacyjnych oraz z egzekucji prowadzonej przez komorników sądowych wyegzekwowano kwotę 139.078,68 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz kwotę 17.094,00 zł z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej w latach ubiegłych.

Zobowiązania dłużników alimentacyjnych na rzecz zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami na dzień 31.12.2023 r. wyniosły – 2.947.829,46 zł.

5. Realizacja Programu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Jednym z działań gminy w zakresie wpierania rodzin wielodzietnych z terenu gminy Łomazy jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Prawo do posiadania karty dużej rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej /mającej na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci/ do ukończenia 18 roku życia. Od 2019 r. prawo to przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. W 2023 r. wydano 59 kart dużej rodziny. W porównaniu do roku 2022 nastąpił wzrost wydawanych kart o 23 szt. Łącznie na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy 360 rodzin posiada kartę dużej rodziny. Na realizację zadania w 2023 r. otrzymano środki w wysokości 1.110,00 zł.

6. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łomazy

Przemoc w rodzinie jak i różnego rodzaju uzależnienia należą obecnie do najtrudniejszych w przewidywaniu problemów społecznych. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa społecznego, problemy te nabierają szczególnego znaczenia. Działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane są w ramach procedury Niebieskiej Karty.

Przemocą w rodzinach na terenie gminy Łomazy zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W pracach Zespołu biorą udział pracownicy GOPS w Łomazach, przedstawiciele Komisariatu Policji w Wisznicach, Sądu Rejonowego w Białej

Podlaskiej, przedstawiciele szkół i służby zdrowia oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2023 roku Zespół odbył 5 posiedzenia (o 1 więcej w porównaniu do 2022 r.). Zostało założonych 19 Niebieskich Kart (więcej o 9 w stosunku do 2022 r.) w rodzinach, w których występowało podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny. Praca Zespołu realizowana była w 20 grupach diagnostyczno-pomocowych. Członkowie grup wzięli udział w 40 spotkaniach. W ramach procedury niebieskiej karty pracownicy socjalni prowadzili stałą i regularną pracę socjalną z 24 rodzinami (wzrost o 14) oraz udzielano niezbędnych form pomocy.

7. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa -Podprogram 2021

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach w 2023 roku kontynuował współpracę z Bankiem Żywności w Lublinie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa - Podprogram 2021” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem powyższego Programu jest dotarcie z pomocą żywnościową do osób najbardziej potrzebujących.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie paczek żywnościowych skorzystało 510 osób (o 50 osób mniej niż w 2022 r.) z 164 rodzin (o 12 rodzin mniej niż w 2022 r.). Łącznie wydano 4.692 kg żywności (mniej o 7.163 kg) na kwotę 30 446,69 zł (mniej o 36.316,30 zł).

8. Współpraca ze Szkolnym Kołem Caritas działającym przy Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach współpracował ze Szkolnym Kołem Caritas w zakresie wsparcia osób i rodzin najuboższych z terenu gminy w formie paczek żywnościowych w okresach przedświątecznych w miesiącach marzec- kwiecień i grudzień 2023 r. Z otrzymanych produktów żywnościowych, które Koło Caritas pozyskało z zorganizowanych zbiórek w sklepach wykonano 65 paczek żywnościowych, które przekazano osobom i rodzinom potrzebującym.

9. Program „Czyste powietrze”

Program czyste powietrze jest ogólnopolską inicjatywą walki ze smogiem. W dniu 1 października 2020 roku zmieniła się ustawa - Prawo ochrony środowiska, która nałożyła na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na członka rodziny w gospodarstwie domowym dla potrzeb uczestnictwa w programie. W 2023 roku wydano 90 zaświadczeń o wysokości dochodu (wzrost o 63 w porównaniu do roku ubiegłego).

10. Pomoc obywatelom Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w 2023 r. udzielono wsparcia 2 obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terenie gminy Łomazy w formie jednorazowego świadczenia na łączną kwotę 600,00 zł. Jedna rodzina z terenu Gminy Łomazy zapewniła zakwaterowanie i wyżywienie. Z tego tytułu wypłacono świadczenie w łącznej kwocie 9.200,00 zł (tj. 115 dni x 2 osoby x 40,00 zł).

Edukacyjna opieka wychowawcza

W 2023 roku były wypłacane stypendia i zasiłki szkolne o charakterze socjalnym. Stypendia przyznano na okres 10 miesięcy do stycznia do czerwca 2023 r. oraz od września do grudnia 2023

r. Średnie miesięczne stypendium na ucznia wyniosło 195,19 zł (niższe o 32,74 zł w porównaniu do 2022 r.). Stypendia w okresie od stycznia do czerwca 2023 r. przyznano 40 uczniom (mniej o 15 do roku ubiegłego), a w okresie od września do grudnia 2023 r. 41 uczniom (mniej o 4). Przyznano również 1 zasiłek (o 5 mniej w porównaniu do 2022 r.) uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Na dofinansowanie zadania wykorzystano otrzymaną dotację celową w kwocie 65.710,08 zł (mniej o 16.009,60 zł do roku poprzedniego). Na wskazany cel wydano łącznie kwotę 82.137,60 zł (mniej o 11.578,68 zł niż w 2022 roku), w tym 20% ze środków własnych.

Gminny Klub Malucha w Łomazach

Zadania w zakresie pomocy społecznej i rodziny w Gminie Łomazy realizowane są przez dwie jednostki budżetowe: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomazach i Gminny Klub Malucha w Łomazach, który został utworzony w celu realizacji projektu pn. „Klub Malucha w Gminie Łomazy” z dofinansowaniem ze środków unijnych i budżetu państwa. W związku z pojawiającym się zapotrzebowaniem środowiska na opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 pod koniec 2019 r. Rada Gminy Łomazy uchwaliła powołanie Klubu Malucha. W sierpniu 2020 roku rozpoczęto nabór dzieci do Klubu. Projekt dotyczący Klubu w pierwszej kolejności skierowany był do matek dzieci do lat 3, które zarejestrowane były jako osoby niepracujące, tj. będące na urlopie wychowawczym lub bezrobotne. Klub swoją działalność rozpoczął w październiku 2020 r. Zostały zatrudnione opiekunki, dietetyk oraz pielęgniarka i kucharki. Dzieciom zapewniono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, wyżywienie, wyodrębniono plac zabaw, by mogły wypoczywać na świeżym powietrzu. W 2023 roku liczba dzieci w miesiącach styczeń - kwiecień wyniosła 14, maj – 16, czerwiec – 15, lipiec – 13, sierpień 12, wrzesień 16, październik 18, w miesiącach listopad - grudzień 17 dzieci. Rodzice ponosili odpłatność za pobyt dziecka w Klubie Malucha. W ramach pobytu dziecka w Klubie zapewniono wyżywienie i opiekę. Na koniec 2023 roku w Klubie było zajętych 17/23 miejsc. Opiekę nad dziećmi w Klubie malucha sprawowały 3 osoby: 2 opiekunki i Kierownik. Dochody wyniosły 193 159,30 zł, natomiast wydatki bieżące w 2023 roku wyniosły 300 832,58 zł.

Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Dubowie

Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne w Dubowie funkcjonuje od 1 marca 2021 roku w budynku po byłej szkole podstawowej. Realizacja projektu zakłada wsparcie dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przewidywany efekt to przede wszystkim stworzenie warunków niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania 20 osób niepełnosprawnych. Kolejne korzyści to poprawa jakości życia uczestników w ich środowisku lokalnym, zapewnienie im opieki oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, włączenie beneficjentów

Centrum do społeczności lokalnych, odciążenie faktycznych opiekunów. W 2023 roku na pobycie dziennym było średnio 18 uczestników i zapewnione były 2 miejsca na pobyt całodobowy. Zajęcia w tym ośrodku prowadzone są przez opiekunki, które zapewniają pomoc i opiekę osobom przebywającym w ośrodku. W centrum zatrudnionych było 9 osób: kierownik, 6 opiekunek, kierowca-pracownik gospodarczy i sprzątaczką.

Gminny Zakład Usług Komunalnych w Łomazach

Rada Gminy Łomazy podjęła uchwałę Nr XXXI/265/22 dnia 28 października 2022 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej. Gminny Zakład Usług Komunalnych w Łomazach przy ul. Rolniczej 2 funkcjonuje od 1 stycznia 2023 roku w byłym budynku biurowo-warsztatowym dawnej bazy SKR wraz budynkiem garażowym Spółdzielni Usług Rolniczych.

Oficjalne otwarcie GZUK oraz Inkubatora Przedsiębiorczości odbyło się 25 kwietnia 2023 r. Koszt przebudowy i remontu wyniósł 1 587 166,92 zł, z czego dofinansowanie 1 005 156,18 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Jednostka wykonuje w imieniu Gminy zadania własne, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku, utrzymania dróg, terenów zieleni i terenów rekreacyjnych, w tym parków.

Celem realizacji Inkubatora jest promocja i rozwój Gminy Łomazy przez stworzenie miejsc i warunków dogodnych dla rozwoju Przedsiębiorców na terenie Gminy Łomazy w osiągnięciu zdolności do samodzielnego rozwoju i stworzenie Przedsiębiorcom warunków sprzyjających rozwojowi, transferowi i komercjalizacji nowych produktów i technologii, jak również pobudzenie zakładania nowych przedsiębiorstw na terenie gminy.

Wydatki funkcjonowania GZUK w Łomazach w 2023 roku wyniosły 1 131 313,83 zł. Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 5,8.

6.2. Edukacja

Zadaniem gminy jest zapewnienie warunków działania szkół i przedszkoli, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Gmina ustala sieć szkół, zakłada placówki oświatowe i określa granice ich obwodów. Na gminie również spoczywa obowiązek wykonywania remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie, zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej, a także wyposażenie szkół i placówek w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo – profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Zadania w zakresie edukacji, opieki i wychowania w 2023 roku realizowane były przez Zespół Placówek Oświatowych w Łomazach oraz Szkołę Podstawową w Huszczy, którą od dnia 1 września 2022 r. na podstawie uchwały Nr XXIV/213/22 Rady Gminy Łomazy z dnia 16 lutego 2022 r. przekazano do prowadzenia Społeczno - Oświatowemu Stowarzyszeniu Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży. Kształcenie w szkołach odbywa się na poziomie podstawowym i przedszkolnym. Przy Zespole Placówek Oświatowych działa także Przedszkole Samorządowe. W szkołach odbywa się nauka języka obcego angielskiego i rosyjskiego. Na terenie Zespołu funkcjonuje stołówka szkolna, która obsługuje Zespół Placówek Oświatowych i Klub Malucha.

W 2023 roku średnie zatrudnienie w Zespole Placówek Oświatowych w przeliczeniu na etaty: nauczyciele - 42,21 (o 2,48 etatu mniej niż w 2022 r.), pomoc nauczyciela – 1,50 etat (więcej o 0,75 etatu niż w 2022 r.), pracownicy administracyjni – 1,67 etaty (o 0,33 etatu mniej niż w 2022 r.), pracownicy obsługi - 7,00 etatów (o 2 etaty mniej niż w 2022 r.), pracownicy kuchni – 5,25 etatów (o 0,25 etatu więcej niż w 2022 r.).

W Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach liczba uczących się dzieci wg stanu na 30.09.2022 r. wynosiła 441 uczniów, zaś wg stanu na 30.09.2023 r. 417 uczniów, w tym 2 dzieci z Ukrainy.

W Szkole Podstawowej w Huszczy liczba uczących się dzieci wg stanu na 30.09.2022 r. wynosiła 41 uczniów, zaś wg stanu na 30.09.2023 r. 42 uczniów.

Wydatki bieżące w ramach oświaty i wychowania zostały zaplanowane w kwocie 8 815 300,98 zł, zaś zrealizowane w kwocie 8 598 702,16 zł, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 97,54%.

Podstawą organizacji kształcenia specjalnego jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, natomiast w przypadku dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w publicznej poradni specjalistycznej.

Dodatkowe środki w subwencji stanowią sumę środków przeznaczonych w roku budżetowym na realizację zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniach o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnych programach zajęć i indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych oraz zapewnienia warunków ich realizacji.

Zgodnie z art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w roku budżetowym na realizację zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, oraz na organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 36 ust. 17 ustawy Prawo oświatowe, jednostka samorządu terytorialnego przeznacza środki w wysokości nie mniejszej niż kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów, wychowanków i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, szkołach i placówkach, prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, w zakresie tych zadań.

Z budżetu gminy wydatkowano kwotę 462 460,69 zł, co stanowi 95,86% planu rocznego wynoszącego 482 427,92 zł. Zrealizowano indywidualne zajęcia z dziećmi i młodzieżą, zgodnie z zaleceniami zawartymi w wydanych orzeczeniach.

Dowożenie uczniów do szkół

W okresie sprawozdawczym uczniowie dowożeni byli do Zespołu Placówek Oświatowych w Łomazach transportem własnym oraz autobusami zewnętrznej firmy transportowej ze wszystkich miejscowości gminy. Ogółem w w/w okresie dowożonych było 191 uczniów (o 32 uczniów mniej w porównaniu do 2022 r.). Z firmy przewozowej korzystało 151 uczniów (o 17 mniej niż w 2022 r.), natomiast własnym transportem dowożonych było 40 uczniów (o 15 mniej niż w roku ubiegłym). Z budżetu gminy wydatkowano na ten cel kwotę 598 687,79 zł, co stanowi 94,72% planu rocznego wynoszącego 632 079,93 zł.

Nad ładem i porządkiem w czasie dowożenia uczniów czuwali zatrudnieni opiekunowie (4 osoby). W roku 2023 r. dowóz dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych był organizowany również transportem własnym. Gmina zapewniała dowożenie własnym środkiem transportu ośmiorgu uczniom. Transport odbywał się przeznaczonym, do tego celu samochodem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych, stanowiącym własność gminy.

Ponadto z sześciorgiem rodziców uczniów niepełnosprawnych zostały zawarte umowy na dowożenie swoich dzieci do przedszkola lub szkoły we własnym zakresie. Osobom tym należności wypłacane są, na podstawie zasad obliczania zwrotu kosztów dowożenia uczniów niepełnosprawnych określonych w Prawie Oświatowym.

Ze środków przeznaczonych na dowożenie zakupiono paliwo do własnych środków transportu, wykonano badania techniczne pojazdów, bieżące naprawy, zakupiono bilety miesięczne na przejazd u przewoźnika zewnętrznego oraz poniesiono wydatki związane z ubezpieczeniem pojazdów.

W 2023 roku z budżetu gminy Łomazy dofinansowano na podstawie podpisanego porozumienia z Powiatem Bialskim przewóz autobusowy o charakterze użyteczności publicznej na linii Sławatycze – Łomazy – Biała Podlaska.

Przedszkola

W 2023 roku przy Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach funkcjonowało przedszkole samorządowe. W 2023 roku średnie zatrudnienie pracowników obsługi przedszkola w Zespole Placówek Oświatowych w przeliczeniu na etaty wyniosło 2,08. Na funkcjonowanie przedszkola wydatkowano z budżetu gminy kwotę 1 421 588,33 zł, co stanowi 97,56% planu rocznego wynoszącego 1 457 140,54 zł.

Do samorządowego przedszkola na dzień 30 września 2023 r. uczęszczało 135 dzieci (więcej o 13 w porównaniu do 2022 r.). Ponadto, funkcjonował 1 oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Huszcy, do którego uczęszczało 13 dzieci (więcej o 2 w porównaniu do 2022 r.).

6.3. Kultura

Działalność kulturalną prowadzi Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach. Jednostki otrzymują środki finansowe na realizację zadań w przeważającej części z budżetu gminy w formie dotacji podmiotowej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach

GBP w Łomazach zatrudniała w 2023 r. 3 pracowników, co stanowiło 2 etaty. Na prowadzenie biblioteki upowszechnianie czytelnictwa wydano 227.878,38 zł, w tym dotacja organizatora wyniosła 216.993,67 zł. Biblioteka Narodowa w 2023 roku na wniosek GBP w Łomazach przekazała dotację na zakup nowości wydawniczych w kwocie 10.000,00 zł.

Księgozbiór na koniec 2023 roku wyniósł 11.372 woluminów. W roku 2023 roku przybyło 793 książek. W 2023 roku zarejestrowano 340 czytelników (więcej o 26 czytelników w porównaniu do 2022 roku).

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Łomazach użytkowano 10 komputerów (w tym 3 tablety). Sześć z nich jest ogólnodostępna dla osób odwiedzających bibliotekę. Biblioteka udostępnia do

wypożyczania „Czytak Plus” wraz z nagraniami książek dla osób niewidomych i słabowidzących. Pracownicy biblioteki prowadzą systematyczny dowóz książek do domu dla osób starszych i niepełnosprawnych. Biblioteka posiada także dostęp do Cyfrowej wypożyczalni Międzybibliotecznej Publikacji Naukowych – „AKADEMICA”. Placówka dysponuje Systemem Bibliotecznym „Mateusz”, w którym tworzona jest baza księgozbioru i wypożyczanie książek.

W 2023 roku GBP brała udział m.in. w organizacji ferii zimowych dla dzieci, „Dnia Kobiet”, w wydarzeniach organizowanych wspólnie z GOK (Powiatowy Konkurs Kolęd i Pastoralek „Śpiewajmy Dziecinie”, „Powiatowe Prezentacje Wokalne”), warsztatach dla dzieci i młodzieży. Brała także udział m.in. w akcjach: „Tydzień Bibliotek”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe czytanie 2023”, „Mała Książka-Wielki Człowiek”. Zorganizowała VIII Gminny Konkurs „Pięknego Czytania”. W Bibliotece wielokrotnie odbywały się spotkania z książką dla różnych grup wiekowych dzieci, młodzieży i dorosłych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach w 2023 roku czynnie włączyła się w organizowanie wakacji dla dzieci i młodzieży. Organizowała zajęcia i zabawy w bibliotece i plenerze. 20 grudnia 2023 r. zorganizowano w Bibliotece warsztaty z ozdabiania pierników. Wydarzenie to miało miejsce po raz pierwszy. Celem spotkania było przybliżenie tradycji i zwyczajów związanych z nadchodzącymi świętami oraz wprowadzenie uczestników spotkania w przedświąteczną atmosferę.

W Bibliotece udostępniane są bezpłatne kody Legimi umożliwiające czytelnikom bezpłatny dostęp do wirtualnej wypożyczalni e-booków (63 000 tytułów) i audiobooków (4 500 tytułów).

W 2023 roku rozpowszechniała wydanie „Monografii Gminy Łomazy”, za co uzyskała 840,00 zł.

Gminna Biblioteka Publiczna w Łomazach posiada szeroką ofertę dla dzieci, młodzieży i dorosłych, m.in. prowadzi lekcje biblioteczne, a także spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki.

Gminny Ośrodek Kultury w Łomazach

Gminny Ośrodek Kultury w Łomazach jest główną instytucją upowszechniającą kulturę na terenie gminy Łomazy, a podstawę jej działania stanowi ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statut jednostki. Zadaniem placówki

jest upowszechnianie kultury, edukacja poprzez sztukę oraz zapoznanie młodych ludzi z różnymi dziedzinami twórczości, co pozwala w wartościowy sposób zagospodarować czas, a także energię dzieci, młodzieży i dorosłych z naszej gminy. W 2023 roku środki przeznaczone na działalność GOK wynosiły 644.902,52 zł, z czego dotacja organizatora wynosiła 630.260,64 zł.

Gminny Ośrodek Kultury pozyskuje środki zewnętrzne na organizację wydarzeń. W 2023 roku pozyskał środki z Powiatu Bialskiego w formie dotacji w wysokości 3.000,00 zł na realizację zadań:

1. XI Powiatowy Konkurs Kolęd i Pastorałek „Śpiewajmy Dziecinie” – 1.500,00 zł,
2. XVIII Powiatowe Prezentacje Wokalne – 1.500,00 zł,

W 2023 r. realizowane działania skierowane były do mieszkańców Gminy Łomazy, zarówno młodszych jak i starszych. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. zorganizowano wiele ciekawych i ogólnodostępnych wydarzeń. Była szeroka oferta GOK-u mająca na celu zwiększenie aktywności mieszkańców gminy. W 2023 r. GOK zorganizował m.in. koncert z okazji „Dnia Kobiet”, V Gminny Konkurs Piosenki Ludowej, III Przegląd Piosenki Ludowej, w okresie letnim kino plenerowe, przez cały rok seanse filmowe w Małym Kinie w GOK, ferie zimowe dla dzieci i młodzieży, biesiady z udziałem zespołów, II Kiermasz wielkanocny, Kiermasz Bożonarodzeniowy.

Za zaangażowanie gminy w działalność kulturalną, stymulowanie zaangażowania gmin w kultywowanie tradycji, nowoczesnych form kultury, czytelnictwa, inwestycji służących kulturze, stymulowanie współpracy pomiędzy gminą a instytucjami i organizacjami prowadzącymi działalność kulturalną oraz promocję pozytywnego wizerunku władz samorządowych ze szczególnym uwzględnieniem przeprowadzonych działań w gminie na rzecz kultury

i dziedzictwa narodowego 15 czerwca 2023 r. Gmina Łomazy uzyskała tytuł SAMORZĄD GMINNY PRZYJAZNY KULTURZE i kwotę 5.000,00 zł.

18 czerwca 2023 r. z hali sportowej Zespołu Placówek Oświatowych w Łomazach GOK zorganizował Festiwal Smaków Regionalnych w ramach którego odbył się konkurs na regionalną potrawę pierogów. Podczas tego spotkania Wiceminister Sprawiedliwości Marcin Romanowski wręczył przedstawicielom Kół Gospodyń Wiejskich podziękowania za wkład w pracę i popularyzację kultury i rozwoju lokalnej wspólnoty. Program wydarzenia wzbogaciły różnorodne atrakcje.

13 sierpnia w Parku przy Placu Jagiellońskim GOK zorganizował imprezę p.n DNI ŁOMAZ dla mieszkańców Łomaz i nie tylko. Podczas tego wydarzenia odbył się Gminny Kiermasz Sękaczy.

Tradycyjnie jak co roku GOK był organizatorem gminnych dożynek, które odbyły się w dniu 27 sierpnia 2023 r. w Łomazach, natomiast delegacja z gminy Łomazy uczestniczyła także w dożynkach powiatowych w Drelowie w dniu 3 września 2023 roku.

W marcu 2023 r. GOK zorganizował wystawę pokonkursową „Czyste powietrze dla zdrowia najlepsze”.

Przez cały rok GOK w Łomazach był otwarty na różne formy spotkań dzieci i osób dorosłych w celu spędzenia wolnego czasu i zdobycia wiedzy na temat różnych świąt i rocznic historycznych.

Zespoły i koła zainteresowań działające przy GOK oraz w gminie Łomazy:

- Młodzieżowy Zespół Wokalno-Instrumentalny „Tentative”,
- Zespół folklorystyczny „Śpiewam bo lubię”,
- Zespół ludowy „Luteńka”,
- „Pohulanka”,
- „Poranna Rosa”,

- „Śpiewam Bo Lubię”,
- „Studzianczanie”,
- „Wiem Dokąd Idę”,
- „Zielona Kalina”,
- „Raz na Ludowo” ,
- soliści,
- nauka gry na instrumentach muzycznych: pianino, keyboard, gitara,
- szkołka szachowa,
- koła plastyczne.

Strażacka Orkiestra Dęta

W gminie Łomazy działa Strażacka Orkiestra Dęta jest organizacją społeczną. Liczy 29 członków zwyczajnych, w tym aktywnych 25. Orkiestra występuje na uroczystościach powiatowych i gminnych. W 2023 roku orkiestra uświetniła uroczystości religijne, strażackie, święta gminne i powiatowe. Orkiestra użytkowała bezpłatnie lokal w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Łomazach, korzystała z gminnego transportu, otrzymała pomoc pieniężną na wymianę zużytych instrumentów muzycznych. Gmina pokrywa także koszty umundurowania strażackiego.

Klub Seniora - Projekt "Aktywny Senior!"

Klub Seniora w Gminie Łomazy funkcjonuje od listopada 2019 r. Klub został utworzony w ramach projektu „Aktywny senior!” dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, budżetu państwa oraz rzeczowego wkładu własnego gminy Łomazy.

Działania podejmowane w ramach projektu miały na celu ograniczenie izolacji społecznej osób w wieku 60+, rozbudzenie potrzeby samokształcenia i realizacji swoich pasji, zwiększenie wiedzy o swoich zasobach i możliwościach oraz wiedzy na temat bezpieczeństwa i przeciwdziałania zagrożeniom. Realizacja projektu socjalnego umożliwia osobom w dojrzałym

wieku podejmowanie działań edukacyjnych, a samo wyjście z domu i spotkanie się z innymi osobami jest czynnikiem pozwalającym lepiej funkcjonować na co dzień i dłużej utrzymać dobre samopoczucie.

W ramach projektu działania prowadzone były do końca września 2022 r. Po zakończeniu projektu „Aktywny senior!” zajęcia dla seniorów m.in. ruchowe, plastyczne odbywają się w dalszym ciągu w Gminnym Ośrodku Kultury w Łomazach. W 2023 roku do Klubu Seniora uczęszczało przeciętnie 20 seniorów z terenu gminy.

7. Pozostała działalność

Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Gminy działa 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, zrzeszających 388 członków zwyczajnych, (na tym samym poziomie co w 2021 r.) w tym 41 kobiet. W gminie Łomazy funkcjonują także Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze skupiające 44 członków. Jednostki OSP:

- OSP Łomazy,
- OSP Dubów,
- OSP Huszcza,
- OSP Korczówka,
- OSP Kozły,
- OSP Kopytnik,
- OSP Koszoły,
- OSP Krasówka – Burwin,
- OSP Lubenka,
- OSP Studzianka.

W 2023 roku jednostki brały udział w 54 akcjach (o 13 mniej niż w 2022 r.), w tym:

- pożary - 21, (o 14 mniej niż w 2022 r.),
- wypadki drogowe – 11 (o 3 więcej niż w 2022 r.),

- inne miejscowe zagrożenia/wypadki drogowe, pompowanie wody itp. – 22.

W roku 2023 Młodzieżowe drużyny Pożarnicze otrzymały dofinansowanie w kwocie 10.500,00 zł (OSP Łomazy – 5.100,00 zł, OSP Lubenka – 5.400,00 zł). Z pozyskanych funduszy zakupiono wyposażenie dla drużyn młodzieżowych.

Dotację z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – 8.000,00 zł, 3.600,00 zł otrzymało OSP Kozły i 4.400,00 zł OSP Studzianka.

Poniesiono także wydatki związane z badaniami lekarskimi strażaków i naprawami sprzętu pożarniczego. Zorganizowano Turniej Wiedzy Pożarniczej, sfinansowano nagrody dla uczestników. W 2023 roku gmina oraz jej jednostki organizacyjne współpracowały z Państwową Strażą Pożarną, Policją oraz Strażą Graniczną.

Bezpieczeństwo Publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Łomazy czuwa Komisariat Policji w Wisznicach.

W 2023 roku odnotowano:

- 37 interwencji z udziałem osób nietrzeźwych - interwencje domowe zakłócenia porządku publicznego i inne (mniej o 3 w stosunku do 2022 roku);
- 4 zatrzymanych praw jazdy za prowadzenie pojazdów po wpływie alkoholu lub innych środków odurzających (spadek o 4 w porównaniu do roku ubiegłego);
- 8 zatrzymanych nietrzeźwych kierowców (mniej o 11);
- 17 założonych Niebieskich kart (wzrost o 7);
- 2 osoby doprowadzone do wytrzeźwienia (spadek o 4);
- 5 przypadki znęcania się nad rodziną (wzrost o 1);
- 4 przestępstwa narkotykowe (wzrost o 2);
- 1 wypadek drogowy z udziałem nietrzeźwego kierującego (wzrost o 1).

W 2023 roku odnotowano niewielki spadek ilości interwencji policyjnych z udziałem osób nietrzeźwych w stosunku do roku 2022 o 3 przypadki. Spadek liczby interwencji policyjnych z udziałem osób nietrzeźwych w stosunku do 2022 roku wskazuje, że alkoholizm nadal należy do najbardziej zauważalnych zjawisk patologicznych na terenie gminy Łomazy. Nadużywanie napojów alkoholowych dotyczy nie tylko dorosłych ale coraz częściej młodzieży na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Funkcjonariusze z KP Wisznice znaczący nacisk położyli na problem przemocy w rodzinie co również w przeważającej liczbie przypadków powodowane jest nadużywaniem alkoholu przez członka bądź członków rodziny. Komisariat Policji w Wisznicach wraz ze Strażą Graniczną, ośrodkami pomocy Społecznej, szkołami prowadził działania zmierzające do ograniczenia skali spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież. Dzielnicowi brali czynny udział w spotkaniach z młodzieżą szkolną w trakcie których uświadamiali jakie zagrożenia niesie za sobą spożywanie alkoholu w młodym wieku.

Na terenie gminy Łomazy w 2023 r. odnotowano 4 przestępstwa narkotykowe i jest to wzrost o 2 przypadki w stosunku do roku poprzedniego. Z tego wynika, że zjawisko takie istnieje. Jego przyczyn należy szukać przede wszystkim w czynnikach społecznych (bezrobocie, chęć ucieczki od problemów, nieumiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach), również głównie wśród

młodzieży w sferze psychicznej (chęć zaimponowania w grupie, ciekawość, problemy w nauce). Niejednokrotnie narkotyzują się też osoby z dobrze sytuowanych rodzin.

Dzięki złożonemu do Centrum Unijnych Projektów Transportowych wnioskowi Gmina Łomazy otrzymała dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 — 2020 w kwocie 56.185,00 zł. Wartość inwestycji wyniosła 66.100,00 zł. Inwestycja polegała na utwardzeniu placu o wymiarach 20x30 m, namalowaniu linii, skrzyżowań i pasów oraz zamontowaniu 28 znaków drogowych. Rowerzyści będą musieli zmierzyć się ze skrzyżowaniami, rondem, zwężeniem drogi, przejściami dla pieszych i innymi sytuacjami drogowymi. Symboliczne przecięcie wstęgi nastąpiło i oddanie do użytku nastąpiło w listopadzie 2023 r. Miejsce, które było dawnym boiskiem do piłki koszykowej, od kilkunastu lat wyłączonym z użytkowania otrzymało „drugie życie”.

Cyberbezpieczeństwo

W 2023 roku gmina Łomazy uzyskała pozytywną weryfikację wniosku "Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie Łomazy". W ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) działanie 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa - dofinansowanie 256.700,00 zł. Celem projektu jest wsparcie JST w zakresie poprawy cyberbezpieczeństwa.

W roku 2023 gmina jest w trakcie utrzymania projektu „Publiczny dostęp do Internetu dla każdego mieszkańca Gminy Łomazy”. Utrzymanie projektu polega na zapewnieniu dostępu do Internetu w 3 punktach zasilających sieć dostępową.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi określa zasady, cele oraz formy współpracy Gminy Łomazy z organizacjami pozarządowymi, a także zawiera wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na wspieranie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Gmina podejmuje od kilku lat działania wspierające rozwój organizacji społecznych. W 2023 r. ogłoszono konkursy na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury i sportu dla organizacji pozarządowych w celu wspierania ich działań integracyjnych i aktywizacyjnych. Projekty realizowane przez lokalne organizacje mają między innymi za zadanie rozwój idei samopomocy i wzajemnego wsparcia mieszkańców. 31 grudnia 2023 r. funkcjonowało w gminie 28 organizacji pozarządowych, w tym 10 jednostek OSP, 8 stowarzyszeń i 10 kół gospodyń wiejskich.

Organizacje pozarządowe:

- Akademia Taekwon-Do „VIRTUS” w Łomazach,
- Gminny Ludowy Klub Sportowo Turystyczny „NIWA”,
- Łomaskie Stowarzyszenie Rozwoju,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Lubenki „Grabarka”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Studzianka,
- Stowarzyszenie Społeczno Kulturalne „Tłoka”,

- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy "Niwka",
- Stowarzyszenie Wędkarskie „Cegielnia”.

KGW w gminie Łomazy:

- KGW w Bielanach,
- KGW w Burwinie „BURWINIANKI”,
- KGW w Dubowie,
- KGW w Huszczy Pierwszej „MAZURKI”,
- KGW w Lubence,
- KGW w Kopytniku „WRZOS”,
- KGW w Korczówce,
- KGW w Koszalach,
- KGW w Kozłach,
- KGW w Łomazach.

Gmina wspierała finansowo organizacje pozarządowe poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych. Współpraca ta miała charakter wsparcia lub powierzania tych zadań. Innowacyjne projekty, interesujące przedsięwzięcia i liczne pomysłowe oferty zgłaszane przez organizacje pozarządowe mogły liczyć na finansowe wsparcie z budżetu gminy.

W 2023 r. Wójt Gminy Łomazy ogłosił dwa otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych. W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych w kwocie 90.000,00 zł, z tego na zadania z zakresu kultury – 18 000,00 zł i na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu 72 000,00 zł.

Zadanie I z zakresu: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej wpłynęło 7 ofert. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert podpisano umowy:

- **Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Niwka** pod nazwą: „**Sport i rekreacja uczniów Szkoły Podstawowej w Łomazach 2023**” – 1.800,00 zł. Zadanie obejmowało: Szkolny Dzień Promocji Zdrowia 2023 – impreza sportowo-rekreacyjna skierowana do uczniów klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Łomazach; Dzień Sportu Szkolnego 2023 – zajęcia sportowo-rekreacyjne uczniom klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Łomazach;
- **Akademia Taekwon-Do VIRTUS** pod tytułem: „**Taekwon-Do – zdrowie, sprawność, pasja**” na kwotę 16.000,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: prowadzenie szkolenia w 5 grupach na czterech poziomach zaawansowania, udział w zawodach międzywojewódzkich, ogólnopolskich, udział w obozach i zgrupowaniach szkoleniowych, organizacja Mikołajkowego Turnieju Taekwon-Do;
- **Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Studzianka** pod nazwą: „**XII Tatarska Piątka**” na kwotę 3.200,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: przeprowadzenie zawodów w bieganiu dla dzieci i młodzieży na trasach od 100 m do 1200 m, bieg Tatarska Piątka na 5 km oraz Tatarski turniej rodzinny dla pięciu osobowych zespołów – turniej obejmował rzut podkową, wiązanie rzemieni, bieg ze

strzałami i kołczanem, rzut strzałą;

- **Gminny Ludowy Klub Sportowo-Turystyczny „NIWA”** pod tytułem: **„Sportowa Niwa 2023”** na kwotę 44.000,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: Szkolenie piłkarskie drużyn: orlik młodszy i młodzik młodszy, szkolenie piłkarskie drużyny seniorów, szkolenie nowo powstałej grupy dzieci z rocznika 2015-2016, organizacja turniejów: bilarda, dart i piłkarzyków;
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Dubowie** pod tytułem: **„OSP Dubów Dzień sportu i IX Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego”** na kwotę 1 800,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: Dzień Sportu – zabawy ruchowe skierowane do dzieci oraz ich rodziców; IX Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego skierowany do osób w każdej kategorii wiekowej;
- **Łomaskie Stowarzyszenie Rozwoju** pod tytułem: **„Łomazy na sportowo”** na kwotę 3.200,00 zł. Zadanie obejmowało: przeprowadzenie 24 spotkań miłośników siatkówki na hali sportowej w Łomazach oraz turnieju między drużynami z okolicznych miejscowości;
- **Stowarzyszenie Wędkarskie „CEGIELNIA” w Łomazach** pod tytułem: **„Zawody Wędkarskie”** na kwotę 2 000,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: zawody wędkarskie o puchar Wójta Gminy Łomazy oraz zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży z Gminy Łomazy i Powiatu Białskiego.

Zadanie II z zakresu: Kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego wpłynęło 7 ofert. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert podpisano umowy:

- **Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Studzianka** pod tytułem: **„Kulturalnie w Studziance”** na kwotę 4.000,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: warsztaty łucznicze, warsztaty kulinarne, przegląd pieśni ludowych, konkurencje sportowe i animacje dla dzieci, turniej łuczniczy, przegląd pieśni biesiadnych i patriotycznych;
- **Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Lubenki Grabarka** pod tytułem: **„Z tradycją i Folklorem w Lubence”** na kwotę 2.500,00 zł. Zadanie obejmowało następujące działania: spotkanie integracyjne połączone z warsztatami rękodzieła, spotkanie mikołajkowe połączone z wykonywaniem dekoracji świątecznych;

- **Łomaskie Stowarzyszenie Rozwoju** pod tytułem: „*Dziecięcy Świat Bajek – Piknik Rodzinny*” na kwotę 3.000,00 zł. Zadanie obejmowało: gry i zabawy prowadzone przez animatora, „malowanie buziek”, dmuchańce, występy zespołów ludowych oraz lokalnych artystów, integracja międzypokoleniowa;
- **KGW „Wrzos” w Kopytniku** pod tytułem: „*Tobie Mamo śpiewamy*” na kwotę 1.000,00 zł. Zadanie obejmowało zorganizowanie spotkania integracyjnego z okazji Dnia Matki. Zaproszone zostały okoliczne zespoły ludowe, które swoimi występami umiliły wspólnie spędzony czas;
- **KGW w Łomazach** pod tytułem: „*Festiwal Smaków Regionalnych*” na kwotę 4.000,00 zł. Zadanie obejmowało przeprowadzenie wydarzenia, które umożliwiło uczestnikom poznanie potraw lat dzieciństwa dziadków, rodziców. Stworzono możliwość gotowania wspólnych potraw, wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami oraz degustacja;

- **KGW w Dubowie** pod tytułem: „*Dzień Kobiet i koncert z okazji 10-lecia zespołu „Zielona Kalina*” na kwotę 1.800,00 zł. Zadanie obejmowało spotkanie integracyjne z okazji Dnia Kobiet oraz koncert pieśni z poczęstunkiem z okazji 10-lecia zespołu Zielona Kalina;
- **OSP w Dubowie** pod tytułem: „*OSP Dubów Majówka Strażacka 2023*” na kwotę 1.700,00 zł. Zadanie obejmowało spotkanie integracyjne strażaków ze społecznością lokalną.

W 2023 roku zadania zaplanowane do wykonania przez organizacje pozarządowe na terenie gminy Łomazy zostały zrealizowane.

Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Łomazy zatroszczyły się o wytrawne tradycyjne potrawy wigilijne podczas pierwszej gminnej wigilii pod hasłem "Moja gmina - wspólna

rodzina". W spotkaniu wzięło udział blisko 200 osób. Mieszkańcy gminy spotkali się w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Łomazach 17 grudnia 2023 r.

Kapituła konkursu Rady Działalności Pożytku Publicznego doceniła efektywną współpracę samorządów Województwa Lubelskiego z trzecim sektorem. Samorząd Gminy Łomazy otrzymał 12 października 2023 r. wyróżnienie za współpracę z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.

Na zaproszenie Wójta Gminy Łomazy Jerzego Czyżewskiego odbyło się w Łomazach spotkanie Zarządu Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW) z przedstawicielami samorządów powiatu bialskiego, instytucji kultury i organizacji pozarządowych.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Łomazy funkcjonuje jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Zakład zapewnia podstawową opiekę medyczną w zakresie lekarza rodzinnego, pielęgniarki rodzinnej i położnej. Świadczy także opiekę w zakresie specjalistycznym. W 2023 r. zakład zatrudniał lekarzy specjalistów: pediatrę, endokrynologa dziecięcego, chirurga. Ponadto w NZOZ w Łomazach pacjenci mieli możliwość wykonania badań USG piersi, naczyń jamy brzusznej, tarczycy, Dopplera kończyn dolnych, EKG, spirometrię. W roku 2023 na podstawie ankiet dla pacjentów prowadzono badanie chorób gruźlicy, mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się tej choroby. Pacjenci mogli uzyskać od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, po stwierdzeniu nieprawidłowości w badaniu radiologicznym klatki piersiowej, skierowanie na badanie tomografii komputerowej płuc. Ponadto pacjenci mogli wykonać bezpłatne badania laboratoryjne 40+, odbyć konsultacje diabetologiczne dotyczące cukrzycy z pobraniem krwi. Dodatkowo w 2023 roku NZOZ przystąpił do programu CHUK. Ośrodek zdrowia posiadał zawartą umowę z lekarzem ortopedą dziecięcym na konsultacje w zakresie diagnozy i leczenia chorób układu ruchu, a także wad u dzieci i młodzieży.

W 2023 roku działalność Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łomazach koncentrowała się przede wszystkim na opiece pacjentów. Nadal pacjenci mogli uzyskać poradę lekarską przez telefon tzw. „teleporadę”. NZOZ realizował bezpłatny program szczepień ochronnych przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat urodzonych w latach 2010-2011. Lekarze pierwszego kontaktu realizowali świadczenia zdrowotne opieki koordynowanej dla pacjentów przewlekle chorych i leczonych w ośrodku w zakresie układu krążenia, układu oddechowego, układu moczowego i cukrzycy.

W dniu 17 września 2023 roku przy współpracy z 1 Wojskowym Szpitalem Klinicznym w Lublinie zorganizowano przyjazd lekarzy na teren gminy w ramach „Białej Niedzieli”. Przyjmowało 9 lekarzy specjalistów: kardiolog, okulista, pulmonolog, laryngolog, ginekolog, neurolog, geriatra, dermatolog, chirurg-urolog i 6 pielęgniarek. Udzielono 208 konsultacji i świadczeń zdrowotnych. Wykonano 93 badania poziomu cukru we krwi, 25 badań EKG z opisem, 25 cytologii szyjki macicy, spirometria – 18 badań, badanie komputerowe wzroku – 26 osób, badanie słuchu – 12 osób. 9 osób skierowano na leczenie szpitalne. 21 osób skierowano na dalsze leczenie do gabinetów specjalistycznych w Poliklinice. Koszt zadania wyniósł 20.827,56 zł.

Na terenie gminy funkcjonuje także prywatny gabinet stomatologiczny usytuowany w Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach, który świadczy usługi dentystyczne dla mieszkańców. W 2023 roku funkcjonowała w Łomazach także prywatna apteka zapewniająca zakup leków pacjentom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na dzień 31 grudnia 2023 roku 8 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Z funduszu tzw. korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), który w 2023 roku wyniósł 75.973,85 zł wykonanie wyniosło 57.866,34 zł, na przeciwdziałanie narkomanii przeznaczono 4.500,00 wydano 357,53 zł. Sfinansowane zostały następujące wydatki: funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkt konsultacyjny, programy profilaktyczne, zajęcia sportowo-rekreacyjne dla mieszkańców gminy, ulotki, broszury oraz leczenie odwykowe.

W ramach realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii w gminie Łomazy opracowane zostały i zrealizowane gminne programy.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łomazy poprzez:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży: edukacja publiczna społeczności lokalnej, działalność informacyjna,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Łomazy poprzez:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w działaniach służących rozwiązywaniu problemu narkomanii.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 9 wniosków (o 1 mniej niż w roku 2022) o leczenie odwykowe w związku z nadużywaniem alkoholu. 5 wniosków przekazano do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej o zastosowanie przymusu prawnego, 2 wnioski do lekarzy biegłych o wydanie opinii, 2 osoby podjęły leczenie w zamkniętym oddziale odwykowym. Komisja odbyła 11 posiedzeń (mniej o 1 w porównaniu do 2022 r.). W 2023 roku nie wnioskowano odebrania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Udzielono 24 porad, 11 osobom, które dotyczyły najczęściej nadużywania alkoholu. Punkt konsultacyjny prowadził psycholog. Nie odnotowano zgłoszeń dotyczących leczenia nadużywających narkotyków.

W 2023 roku Komisja opiniowała 8 wnioski podmiotów gospodarczych o wydanie pozwoleń na sprzedaż alkoholu (o 5 więcej w porównaniu do 2022 roku).

W 2023 roku nie opracowano Diagnozy Zagrożeń Społecznych Gminy Łomazy.

W dniu 11 czerwca 2023 r. w parku przy Placu Jagiellońskim w Łomazach odbył się XII Piknik Rodzinny w ramach kampanii „Postaw na Rodzinę” z różnymi atrakcjami dla dzieci i młodzieży.

Z Funduszu GKRPA „Akademia „Virtus” przeprowadziła zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z elementami rozwiązywania problemów alkoholowych – turniej mikołajkowy. Wartość dofinansowania wyniosła 2.500,00 zł.

Z Funduszu GKRPA dofinansowano 3 spotkania wigilijne. Wartość dofinansowania 2 254,32 zł.

Obiekty sportowe i place zabaw

Gmina Łomazy posiada obiekty sportowe, które są ogólnodostępne dla mieszkańców. Można z nich korzystać oraz je wynajmować. Jednym z nich jest hala sportowa przy Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach. W 2023 roku poza szkolnymi zajęciami sportowymi sala była wykorzystywana na różne zajęcia sportowe poza godzinami pracy Szkoły. W okresie jesienno-zimowym z sali korzystali: Klub Sportowy „NIWA”, klub sportowy „NIWKA”, Łomaskie Stowarzyszenie Rozwoju. Sala wynajmowana była także prywatnemu przedsiębiorcy, który umożliwiał swoim pracownikom prowadzenie różnego rodzaju zajęć sportowych. Gmina Łomazy posiada również kompleks boisk sportowych Orlik, który mieści się przy Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach. W skład kompleksu wchodzi boisko ze sztuczną trawą, boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej, szatnie oraz parking. Do obsługi orlika zatrudniono 1 pracownika do 30 czerwca 2023 r. w wymiarze 0,25 etatu.

Na terenie Gminy Łomazy znajduje się stadion sportowy, na którym odbywają się treningi i rozgrywki klubu piłkarskiego oraz pięć ogólnodostępnych boisk. Na stadionie znajduje się także

skatepark, plac zabaw, siłownia plenerowa wraz z miejscem rekreacyjnym przeznaczonym na spotkania przy ognisku.

Na terenie Gminy Łomazy znajduje się 8 placów zabaw, z czego 2 z nich znajduje się na terenie szkół oraz 4 siłownie plenerowe. Większość placów zabaw została sfinansowana ze środków pochodzących z funduszy sołeckich danych miejscowości. W 2023 roku sołectwa również przeznaczyły środki na zakup dodatkowych urządzeń oraz na remonty istniejących.

Sprawy obywatelskie

W 2023 roku odbyło się 19 zebrań wiejskich dotyczących rozdysponowania funduszu sołeckiego na 2024 rok.

W 2023 roku do Urzędu Gminy Łomazy wpłynęło **54** wniosków o udzielenie informacji publicznej, które dotyczyły:

- 1) bezdomnych zwierząt – 2,
- 2) spraw finansowych – 7,
- 3) spraw IT, RODO, IOD – 7,
- 4) ochrony środowiska – 3,
- 5) OZE – 1,
- 6) warunków zabudowy i decyzji środowiskowych – 6,
- 7) informacji o jednostce – 18,
- 8) oświaty – 17,
- 9) spraw innych – 10.

Do Urzędu Gminy w okresie sprawozdawczym wpłynęły 2 skargi. Skargi uznano za bezzasadne. Wnioskodawcom udzielono odpowiedzi.

Na wniosek Wójta Gminy Łomazy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Białej Podlaskiej zorganizowała w Urzędzie Gminy punkt pomocy w wypełnianiu wniosków obszarowych rolników.

W roku 2023 w Urzędzie Gminy funkcjonował punkt nieodpłatnej pomocy prawnej. Prawnik ze Stowarzyszenia Inicjatyw Samorządowych pełnił dyżur w każdą środę w godzinach od 8.00 do 12.00. Porady prawne były udzielane podczas osobistej wizyty. Porady prawne dotyczą poinformowania osoby fizycznej o obowiązującym stanie prawnym i przysługujących uprawnieniach lub obowiązkach, wskazania sposobu rozwiązania problemu, sporządzenia projektu pisma z zwolnienie od kosztów sądowych i innych. Pomoc prawna nie obejmowała

spraw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

W 2023 r. w Urzędzie Gminy pełnił we wtorki dyżur leśniczy, który załatwiał sprawy pozyskania drewna z lasów prywatnych znajdujących się na terenie gminy Łomazy.

Ochrona środowiska

W ramach działań mających na celu dbałość o środowisko naturalne od kilku lat gmina Łomazy realizuje program usuwania azbestu. W 2023 roku w ramach projektu ogłoszonego przez ARIMR pn. „Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych” Gmina Łomazy przyjęła 148 wniosków dotyczących usunięcia azbestu.

W 2023 roku przyjęto 140 wniosków dotyczących wycinki drzew lub krzewów i było to o 15 wniosków więcej niż w roku 2022 r. Gmina Łomazy przyjmowała od rolników zgłoszenia na odbiór odpadów z gospodarstw rolnych, tj. folii rolniczej, sznurków, siatek, opakowań po nawozach i opakowań typu Big Bag i złożyła wniosek o dofinansowanie z NFOŚiGW.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniosła ok. 742 tony i była większa o ok. 113 ton w stosunku do 2022 r.

W 2023 roku Gmina realizowała uchwalony przez Radę Gminy Łomazy program opieki nad zwierzętami. W ramach tego programu m. in. dofinansowano mieszkańcom sterylizację zwierząt. Przyjęto i rozpatrzono pozytywnie 51 wniosków od mieszkańców gminy o 17 wniosków więcej niż w roku 2022 r. na łączną kwotę 6.000,00 zł (o 2.400,00 zł więcej niż w 2022 r.)

W 2023 roku następujące firmy posiadały zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych:

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Komunalnik” Spółka z.o.o z Białej Podlaskiej
- EKO_DANKOR sp.z.o. o. Firma Handlowo-Usługowa z Włodawy,
- DANKOR Korpysz Katarzyna z Włodawy,
- EKOLIDER JAROSŁAW WYGLĄDAŁA,
- HADES MAKSYMIOUK i WSPÓLNICY Spółka jawna.

W 2023 roku na terenie gminy nie istniały legalnie działające wysypiska odpadów komunalnych.

Jak co roku odbyło się sprzątanie śmieci pozostawionych przy drogach i w przestrzeni publicznej. Mieszkańcy Gminy wzięli udział w akcji sprzątania „Czysta rzeka”.

Na dzień 31.12.2023 r. złożono 1 349 deklaracji (w tym 1 136 z kompostownikiem) na odbiór odpadów (o 1 więcej niż w 2022 r.) – 3 735 mieszkańców. W 2023 roku zmniejszyła się o 4 w porównaniu do 2022 roku liczba deklaracji składanych na pobyt czasowy (np. latem) było to 6 deklaracji. Wszystkie złożone deklaracje dotyczą odpadów segregowanych. Różnica osób

zameldowanych w stosunku do osób ujętych w deklaracji wynika stąd, że część osób przebywa poza miejscem stałego zameldowania.

Czyste powietrze

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste powietrze” funkcjonuje w gminie Łomazy od 2021 roku. Jest to kompleksowy program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Program przewiduje dofinansowanie na wymianę, zakup, montaż instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, wentylację mechaniczną, mikroinstalację fotowoltaiczną, ocieplenie budynku, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej. W 2023 roku w Punkcie obsługi Czystego Powietrza złożono 20 wniosków. Od początku funkcjonowania Punktu w Gminie Łomazy złożono do WFOŚiGW w Lublinie 121 wniosków.

Współpraca z Zakładem Karnym

Nadal obowiązuje podpisane porozumienie dotyczące nieodpłatnego zatrudniania skazanych z 2016 roku pomiędzy Wójtem Gminy Łomazy a dyrektorem Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej. W roku 2023 r. współpraca z Zakładem Karnym została tymczasowo zawieszona, ponieważ Zakład nie kierował osób skazanych do pracy na zewnątrz.

Planowanie przestrzenne

Uchwała Rady Gminy Łomazy z dnia 30 października 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Łomazy znacznie przyspieszyła prowadzenie spraw w zakresie prowadzenia inwestycji gminnych i mieszkańców poprzez możliwość uzyskania wypisów i wyrysów z planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2023 roku Gmina Łomazy prowadziła łącznie 57 postępowań administracyjnych (o 6 więcej niż w roku 2022) dotyczących wydania decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

Wydano jedną decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - dotyczyła budowy Centrum Integracji Społeczno - Kulturalnej w Jusakach-Zarzece. Decyzje o warunkach zabudowy: 32 dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 7 dotyczących budowy budynków gospodarczych i garażowych, 4 dotyczące budowy stawu, 4 dotyczące budowy magazynów, hal, silosów, 4 dotyczące rozbudowy budynków, 2 dotyczące farm fotowoltaicznych, 1 dotycząca budowy zbiornika na gaz płynny, 1 dotycząca zmiany sposobu użytkowania budynku, 1 - decyzja nie wydana - postępowanie w toku.

Młodzieżowa Rada Gminy Łomazy

Młodzieżowa Rada Gminy Łomazy została powołana w 2016 roku zgodnie z uchwałą nr XV/110/16 RGŁ z dnia 23.09.2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy Łomazy, powołania tej Rady i nadania jej Statutu. W 2023 roku zakończyła się III kadencja MRG. Wybory do MRG IV kadencji na lata 2023-2025 odbyły się 20 grudnia 2023 r. w Zespole Placówek Oświatowych w Łomazach. Obecnie Rada składa się z 10 Radnych. Zgodnie ze statutem będącym załącznikiem do uchwały, celem działania MRG jest upowszechnienie idei samorządowej wśród młodzieży oraz zwiększenie aktywności młodych

ludzi w Gminie Łomazy. Radni są głosem lokalnej młodzieży. MRG przedstawia problemy, które dotyczą młodzież, formułuje swoje oczekiwania i postulaty co do kierunku rozwoju Gminy, ale też przedstawia pomysły na polepszenie sytuacji młodych mieszkańców.

8. Podsumowanie

W minionym roku gmina kontynuowała rozwój w wielu obszarach, stawiając sobie ambitne cele i podejmując skuteczne działania w celu ich osiągnięcia. Rok 2023 to rekordowy budżet w historii gminy, a zarazem osiągnięcie w ciągu roku najniższego zadłużenia gminy od ponad 12 lat. To jednocześnie bardzo intensywny inwestycyjnie czas w gminie Łomazy. Kwota inwestycji w minionym roku wyniosła ponad 27 mln zł, w tym środki pozyskane z zewnątrz stanowiły prawie 24 mln zł.

W 2023 roku prowadzone były inwestycje w infrastrukturę drogową. W naszej gminie zostało przebudowanych i wyremontowanych ponad 15 km dróg. Wykonano także dokumentację na budowę i modernizację kolejnych 6 dróg. Kontynuowaliśmy przedsięwzięcia w infrastrukturę edukacyjną i komunalną. Satysfakcję przyniosło nam zagospodarowanie dawnego terenu Kółka Rolniczego w Łomazach oraz otwarcie, dzięki decyzji Rady Gminy Gminnego Zakładu Usług Komunalnych. Dzięki środkom pozyskanym z różnych źródeł, zrealizowaliśmy szereg projektów poprawiających jakość życia mieszkańców oraz stwarzających sprzyjające warunki dla rozwoju. Włączyliśmy się w działania zmierzające do budowy bloku z lokalami o preferencyjnych opłatach w ramach Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej.

Prowadziliśmy programy wspierające rozwój społeczności lokalnej skupiając się nie tylko na edukacji, kulturze i zdrowiu lecz na integracji społecznej. Dzięki współpracy z lokalnymi instytucjami oraz aktywnemu zaangażowaniu mieszkańców udało się osiągnąć pozytywne zmiany w życiu społecznym. Stworzyliśmy warunki dla rozwoju biznesu oraz promowaliśmy naszą gminę jako atrakcyjne miejsce do inwestowania i życia poprzez powstanie Inkubatora Przedsiębiorczości.

W ciągu minionego roku prowadzona była owocna współpraca z jednostkami kultury, realizując szereg projektów i inicjatyw mających na celu promowanie kultury, edukacji i rozrywki wśród mieszkańców. Współpraca ta obejmowała organizację wydarzeń kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem oraz aktywnym uczestnictwem mieszkańców. Wydarzenia kulturalne wprowadzały do naszej gminy niepowtarzalny klimat oraz budowały więzi społeczne, które miały na celu promowanie lokalnych talentów, integrację społeczności oraz rozwijanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców w różnych grupach wiekowych.

Istotną rolę w wsparciu rodzin oraz we wczesnym rozwoju dzieci odgrywa Gminny Klub Malucha. W 2023 roku odbywały się zajęcia edukacyjne i rekreacyjne dla najmłodszych mieszkańców wspierające ich rozwój fizyczny, emocjonalny oraz społeczny.

Poprawiamy bezpieczeństwo na drogach poprzez ich budowę i remonty, nowe organizacje ruchu, ale także poprzez działania edukacyjne w ZPO. Pozyskanie środków z UE pozwoliło na powstanie w naszej gminie stacjonarnego miasteczka ruchu drogowego.

Współpraca z kołami gospodyń wiejskich stanowiła ważny element naszej strategii rozwoju społeczności. Koła gospodyń wiejskich były nie tylko miejscem spotkań i integracji lecz także centrum aktywności społeczno-kulturalnej oraz promocji tradycji i dziedzictwa lokalnego. Współpraca z kołami gospodyń wiejskich obejmowała organizację licznych wydarzeń kulturalnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem i przyczyniły się do promocji lokalnej

kultury i tradycji. Konkursy kulinarno-artystyczne wzmacniały poczucie tożsamości i wspólnoty lokalnej.

Rok 2023 był czasem intensywnej pracy i pozytywnych zmian dla naszej gminy. Dzięki współpracy mieszkańców, władz lokalnych i partnerów zewnętrznych osiągnęliśmy wiele znaczących sukcesów. Jednakże, mimo osiągniętych postępów, pozostaje wiele wyzwań do pokonania i obszarów, które wymagają dalszej uwagi i działań. Jestem przekonany, że kontynuując nasze wysiłki i działania, możemy wzmocnić naszą gminę, uczynić ją jeszcze lepszym miejscem do życia i pracy dla wszystkich jej mieszkańców.

Z poważaniem

Jerzy Czyżewski
Wójt Gminy Łomazy

Łomazy, 29 maja 2024 r.

